Halkın Gazetesi
Demokrat
25 MART 1980 SALI 10 LIRA

Cumhurbaşkanlığı seçiminde herkes birşey bekliyor

Kimse açık konuşmuyor

● Demokrasi bir açıklık rejimi iken, sorun kapalı kapılar ardında çözümlenmeye çalışılıyor

● Siyasal çevreler, TBMM Genel Kurul'unda 267 oyla en büyük sayısal güce sahip olan CHP'nin bu seçimde, aynı oranda bir siyasal güce sahip olmadığını belirttiler.

HABERİ 7. SAYFADA

İçişleri Bakanlığı "vur emri" çıkarılanların adlarını açıkladı

ANKARA (DEMOKRAT)

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, dün düzenlediği basın toplantısında, haklarında vur emri çıkarılanların adlarını açıkladı. Bakan açıklamasına göre haklarında vur emri çıkarılanlar şöyle: Safa Kaçmaz, Kerim Mete Sonatılgan, Hasan Aksu, Fehmi Gökçek, Şemsi Özkan, Hasan Şensoy, Fehmi Alagöz, Mehmet Or, Celal Açaroğlu, Ali Bülent Orkan, İsmail Köksal, Rıfat Yıldırım.

İçişleri Bakanı Gülcügil kararla ilgili olarak

(Devamı 7. Sayfada)

ODTÜ-ÖTK yöneticilerinin yargılanmasına bugün başlanıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Öğrenci Temsilcileri Konseyi yöneticilerinin yargılanmasına bugün saat 16.00'da Sıkıyönetim Mahkemesinde başlanıyor.

ODTÜ ÖTK Yürütme Kurulu üyeleri 12 Nisan 1979 tarihinde "Öğrenim özgürlüğünü engellemek", "dinamit bulundurmak" gibi iddialarla tutuklanmışlardı. Yürütme Kurulu Üyeleri tutuklu bulundukları on ayı geçen bu süre içerisinde ilk kez bu-

(Devamı 7. Sayfada)

VE HER ŞEYE RAĞMEN BAHAR GELDİ

Sıcak hava dalgası ile birlikte Türkiye'ye bahar geldi. İster istemez Ozan Ahmet Arif'in şu dizelerini anımsamadan edemiyor insan: Dağlarına bahar gelmiş memleketimin /Haberin var mı taş duvar /Demir kapı, kör pencere/ Yastığım, ranzam,zincirim/ Uğruna ölümlere gidip geldiğim/Zulamdaki mahzun resim / Haberin var mı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Kışın uzun süren soğuk, sisli ve pis günlerinden sonra nihayet aydınlık günleri müjdeleyen ılık-güneşli bahar havası yaşanıyor.

Parklar, piknikler, çocuk bahçeleri yakıtsız geçen bir kışın sıkıcılığından bir an önce kurtulmak isteyen insanlarla dolup taşmaya başladı.

Artık gecekonduların dar camurlu yollarında top koşturan çocukların etrafa yayılan çığlıkları duyuluyor.

Kışı kaloriferi yanmayan dairede paltosuyla geçiren memura, bakım yuvalarında soğuktan hastalanan çocuklara pencereden güneş gülüyor.

Doğa bu haliyle yaşama sevincini, iyiye, güzele ve doğruya olan umutları körüklüyor. Yaşamı daha değerli kılıyor. Ağaçlar tomurcuğa duruyor. Toprak tohumu çatlatıyor. İnsanlar aydınlık yarınlara olan özlemle doluyor.

Odunsuz, kömürsüz, fuel-oil'siz geçen karanlık kış günlerinin ardından baharın gelmesi engellenemedi ve her şeye rağmen bahar geldi.

CHP'li Sönmez: Cumhurbaşkanı bağımsızlıktan yana olmalı

ANKARA (DEMOKRAT)

Hatay CHP Senatörü Mehmet Sönmez Cumhurbaşkanı adayının kesinkes bağımsızlıktan yana olmasını ve ulusal çıkarları sonuna kadar savunabilecek bir yapıda olması gerektiğini söyledi.

Demokrat'a verdiği özel demeçte, TBMM birleşiminde aday gösterilmemesini kınayan Meh-

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

KAPALI KAPILAR ARDINDA ANKARA

Cumhurbaşkanlığı için eğer aday çıkarsa turlara devam edilecek. Yazılıp çizilenlere ve kulislerden sızan haberlere bakılırsa, —yürütme içinde Cumhurbaşkanının yerinin pek önemli olmamasına karşın— bugünkü Cumhurbaşkanlığı seçimi 1973'tekinden daha stratejik bir sorun halini aldı.

Bazı çevrelerin ortada ciddi bir durum yokmuş gibi davranmaları ise, içten içe süren çatışmayı gizlemeye yönelik bir tutum olarak yorumlanıyor.

Kimileri, yeni Cumhurbaşkanının "iz'an sahibi olmasını", "toplu-

(Devamı 7. Sayfada)

Antalya'da Yurtsever Gençlik Derneği arandı, 2 kişi gözaltına alındı

Tunceli'de faşistler hastaneyi kurşunladılar

● Diyarbakır'da kahve tarandı bir kişi öldü.

● Konya'da öldürülen avukatın cenazesi toprağa veriliyor.

● Gölcük'te iki kişi ağır yaralandı.

● 217 kişi sıkıyönetim bölgesi dışına çıkarıldı.

HABERİ 5. SAYFADA

"ZAM,ZULÜM DEĞİL, YOL, SU İSTİYORUZ"

Giresun'un Bulancak ilçesinde yapılan mitingte halk, "Zam, zulüm ve işkence istemiyoruz. Yol, su,kanalizasyon istiyoruz"dedi.

Bulancak'ta pahalılığı protesto mitingi yapıldı

● Sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı mitinge katılanlar, "IMF emreder, Demirel zam yapar", "Fındık bizim canımız, sömürenler düşmanımız" gibi sloganlar söylediler

HABERİ 5. SAYFADA

Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz

'Eşimin faşizme karşı kavgasını sürdüreceğiz'

● "Sağlıklı düsünceye sahip insanlar bu güzel yurdu elbette terketmeyeceklerdir"

HABERİ 7. SAYFADA

SAYIN DEMİREL

İŞADAMINA GÖSTERDİĞİNİZ İLGİYİ İŞKENCE GÖREN BU YURTTAŞLARIMIZA DA GÖSTEREBİLECEK MİSİNİZ?

Resimde görülen ve can güvenliğinden endişe ettiği için isminin açıklanmasını istemeyen kişi kendisine yapılan işkencenin cezaevindeki birçok tutukluya da uygulandığını belirtiyor.

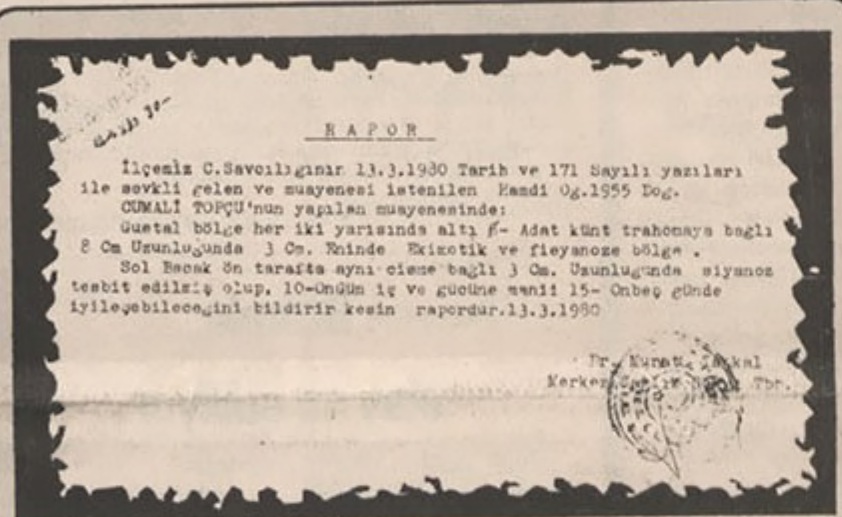
İşkenceyi cezaevi yöneticilerinin yaptırdığı öne sürüldü

Bir yurttaşa Adana Kapalı Cezaevinde işkence yapıldı

● Devrimci tutuklu ve hükümlülere yapılan işkenceler nedeniyle birçok kişinin hayati tehlike içinde olduğu bildirildi

HABER MERKEZİ

Adana Kapalı Cezaevinde yatmakta olan devrimci tutuklu ve hükümlülere insanlık dışı işkenceler uygulandığı ve birçok yurttaşın hayati tehlike içinde bulunduğu öğrenildi. Cezaevi yöneticilerinin ve gardiyanların tutuklu ve hükümlüleri saatlerce falakaya yatırdıkları bildirildi. Tekrar işkence edileceğinden korktuğu ve can güvenliğinden endişe ettiği için isminin saklı tutulmasını isteyen bir tutuklu falaka nedeniyle ayaklarının altının delik deşik olduğunu belirterek yetkililerden konuya eğilmelerini istedi.

RAPOR

İlçemiz C.Savcılığının 13.3.1980 Tarih ve 171 Sayılı yazıları ile sevkli gelen ve muayenesi istenilen Hamdi Oğ.1955 Doğ. CUMALİ TOPÇU'nun yapılan muayenesinde:
Guetal bölge her iki yarısında altı 6- Adet künt trahomaya bağlı 8 Cm Uzunluğunda 3 Cm. Eninde Ekimotik ve fieyanoze bölge.
Sol Bacak ön tarafta aynı cisme bağlı 3 Cm. Uzunluğunda siyanoz tesbit edilmiş olup. 10-Onüün iş ve gücüne mani 15- Onbeş günde iyileşebileceğini bildirir kesin rapordur.13.3.1980

Dr. Murat Tankal
Merkez Sağlık Ocağı Tbp.

Cumali Topçu adlı devrimciye verilen doktor raporu. Karakollarda işkence yapıldığını kanıtlamak için başka belgeye ihtiyaç olmasa gerek.

Önce işkence gördü sonra serbest bırakıldı

Karakolda işkence yapıldığı doktor raporuyla saptandı

● Gümüşhacı Merkez Sağlık Ocağı, Cumali Topçu adlı yurttaşı muayene ettikten sonra kendisine işkence yapıldığını saptadı

HABER MERKEZİ

Yazı yazdığı gerekçesiyle gözaltına alınan Cumali Topçu adlı yurttaşa Hamamözü Bucağı Jandarma Karakolunda işkence yapıldığı doktor raporuyla saptandı.

Edinilen bilgiye göre, Cumali Topçu adlı sol görüşlü yurttaş sokağa yazı yazdığı gerekçesiyle 11.3.1980 günü yakalanarak Merkez Jandarma Karakoluna götürüldü. Karakolda iki gün tutulduktan sonra 13.3.1980 günü ilçe C.Savcılığına çıkarılan Cumali Topçu, kendisine iki gün süreyle işkence yapıldığını, isnat edilen suçların zorla kabul ettirildiğini belirterek doktora sevkini istedi. Gümüşhacı Merkez Sağlık Ocağına gönderilen Topçu'nun yapılan muayenesinde kendisine işkence yapıldığı saptandı. Cumali Topçu aynı gün serbest bırakıldı.

Gümüşhacı Merkez Sağlık Ocağı Tabibi. Dr. Murat Tankal tarafından verilen 13.3.1980 gün ve 30 sayılı raporda aynen şöyle denildi:

"İlçemiz C. Savcılığının 13.3.1980 tarih ve 171 sayılı yazıları ile sevkli gelen ve muayenesi istenilen Hamdi Oğ. 1955 Doğm. Cumali Topçu'nun yapılan muayenesinde:

Fuetal bölge her iki yarısında altı

(Devamı 7. Sayfada)

İşkence gören Ali Korkmaz anlatıyor

'Parmaklarıma tel bağlayıp elektrik verdiler'

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Hiç bir gerekçe gösterilmeden gece saat 03.00 sıralarında Ali Korkmaz adlı bir yurttaşın evinden alınarak götürüldüğü ve işkenceye tabi tutulduğu öğrenildi.

Olayla ilgili olarak Ali Korkmaz, kendisini götürenlerin ailesinin yanında küfrettiklerini ve dövdüklerini belirterek şunları anlattı:

"Önce ekip otosuyla 3 saat dolaştırdılar. Otonun içinde dipçik, cop ve dirsekle dövdüler. "Komünistler hangi evlerde oturuyor söyle" di-

(Devamı 7. Sayfada)

"Terör Ne İstiyor?,, programını eleştiren Tabii Senatör Ahmet Yıldız ile CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş aynı noktada birleşiyorlar:

"Halkın açlığa ve baskıya tepkisi 'Terör' değildir,,

Kerim DOĞRU

AHMET YILDIZ:

"Asıl bölücülük ve yıkıcılık yapanlar TARİŞ'te ellerindeki boş fileleri de alıp işçileri açlığın pençesine atanlardır."

FERHAT ASLANTAŞ:

"Programda, faşist katillerin kimliklerini ve cinayetlerini örtmek, eylemlerini haklı göstermek ve amaçlarını meşrulaştırmak için elden gelen herşey yapılmıştır."

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Cumhurbaşkanını seçmek

Asker olsun, sivil olsun, seçilir seçilmez ilk Cuma namazında Hacı Bayram Camii'ne koşsun, sağlıklı olsun, eşi zarif olsun, milliyetçi olsun, laik olsun, halktan yana olsun, partisiz olsun, tarafsız olsun, en az bir yabancı dil bilsin, hayır iki yabancı dil bilsin, kültürlü olsun, bağımsızlıktan yana olsun, NATO'cu olsun, NATO'ya karşı olsun, Batıya dönük olsun, Doğuya dönük olsun, liberal olsun, toplumcu olsun, 'kedileri sevsin, prostatlı olmasın vb. Anlayacağınızmuz gibi ne niyete yenirse öyle olsun ya da Zümrüt-ü Anka Kuşu olsun.

Öfff be!

Her işde olduğu gibi bunu da aşureye benzettik.

Eh, böylesine aşa daldırılacak kaşığın ucuna ise ya nohut, ya da üzüm tanesi takılır elbet.

Her ne kadar "I :menlik kayıtsız şartsız ulusun" ise de, aslında parlamentoyu oluşturan altıyüz küsur Senatör ve Millet vekili-delege, önseçim ve parti kontenjanı akşak düzenini aşarak -ne oranda vatandaşın gerçek seçimini yansıtmaktadır? Kaldı ki, daha seçim öncesinde parlamentoda yer alacak siyasi partiler yelpazesinin sol kanadı iyice budanmıştır. Bütün bunlara bir de "AP-MHP, CHP'liye; CHP, AP'li ve MHP'liye oy vermez" kemikleşmesi ve MSP anahtarına çeki taşı ağırlığı kazandırmak, pazarlıkçılığı eklenirse. Cumhurbaşkanlığı seçim alanı nerede ise iğne deliği darlığına ulaşır ve o delikten, geçse geçse, sağlığı yerinde, iki dil bilir, NATO'ya bağlı, prostatsız 'vb. bir Metin Toker ya da benzeri geçer:

Başka bir deyişle; bu koşullar altında seçilecek bir Cumhurbaşkanı'nın kişiliğinde vatandaşların dilek, istek ve özlemlerinin gereğince yansıyabilmesi olasılğı, balığın kavağa çıkabilmesi olasılığına eşittir.

Gene de görünen odur ki; Bir avuç "örtülü aday" parlamentonun turlar ruletinde dönen okun kendi önlerinde duracağı ve göğüslerine yazılı numarayı göstereceği umudundadır.

Koşkusuz, Cumhurbaşkanlığı seçimi konusuna en kötü yaklaşım da budur.

Bir takım adamlar düşünün ki, ülkenin en yüce makamına aday olduklarını son dakikaya kadar söyleyemeyecek güvensizlikte ve turlar arasında dönecek pazarlıklarda yüzlerine gülecek talih kuşunu beklemekte, Milli piyango şansını kollamakta. Bunun adı kim ne derse desin —ne alçak gönüllülük, ne de politika kurnazlığıdır. Düpedüz kişilik yetersizliğidir. O onur katına layık olmamaktır.

Sözün kısası; her kim ki —ya da kimler ki— apaçık, dobra dobra ortaya çıkar, politik pazarlıkları başkalarına bırakarak kişiliğinin ağırlığını ve kendine güvenini ön plana çıkarır ve bu düzeysiz politika oyununa bir erdemlilik boyutu kazandırarak "Ben bu kişiliğim ve yeteneklerimle Cumhurbaşkanlığına adayım. Uygun görür, yakıştırırsanız, özgür oylarınızla seçin beni" der — sonuçta üç beş oyla da kalsa— o en saygı değer adaydır.

Umarız, Milletvekili ve Senatörler arasından bu türden yürekli bir yada birkaç aday çıkacaktır.

Çıkmazsa?

O zaman bize ne? Kimi seçtikleri, seçecekleri. İlgiye değmez.

GÜNÜN YAZISI

Politikada ekonomizm

Murat BELGE

Türkiye'de bugün burjuvaziningirişmiş olduğu saldırı, zaten birçok parçadan oluşan devrinıci hareketi elverişsiz bir konumda yakalıyorsa, bunun önemli nedenlerinden biri, devrimci hareketin temel direği olması gereken işçi sınıfının politik hareketinin yetersizliğidir.

İşçi sınıfı Türkiye'nin son yirmi yıllık tarihi içinde çok hızlı bir gelişme göstermiş, dinamik bir sınıftır. Yaşama koşullarının zorluğuyla kıyaslanamayacak kadar bilinçli ve mücadelecidir. Ne var ki, tezelden giderilmesi gereken birçok eksikliği, yetersizliği de vardır ve bunların başlıca nedeni, politik örgütlenmesinin yetersizliği, daha doğrusu yokluğudur. Bu durum, kendi başına bir paradokstur ve son yirmi yıllık Türkiye tarihinin son derece özgül koşulları dışında anlaşılamaz bir şeydir. Paradokstan birkaç kısa örnek:

İşçi sınıfının kendisinin, benzer ülkeleri çok aşan dinamizmi ve gücü ile işçi sınıfını temsil etme amacıyla kurulmuş örgütlerin cılızlığı (ve tabii sayıca 'olağanüstü çokluğu); işçi sınıfının *ekonomik* örgütü olan sendikaların ı ve tabii DİSK'in sol *politik* örgütlerden kat kat üstün olan gücü. Bu olağanüstü durumun ortaya çıkardığı politik boşlukta, ekonomik örgüt olan sendikanın politik görev üstlenmesi vb.

Bu gariplikler, son yirmi yıllık tarihin somut ayrıntıları içinde anlaşılırlık kazanabilir. Gelgelelim, bir olayın nasıl olduğunu anlamak, onun başka türlü olamayacağına karar vermek demek değildir. Durum, bütün anlaşılırlığına rağmen terstir ve değiştirilmesi gerekir.

Sözkonusu tarih içinde, işçi sınıfının gelişme sürecinde "ekonomizm", "sendikalizm" ve "uvriyerizm" elele gitmişlerdir. "Devrimci" veya "uzlaşmacı", *sendika* denilen kurum kapitalist toplumun yapısal bir ögesidir. Kapitalist toplumun çıkarları birbiriyle kutuplaşan burjuva ve proleter sınıflarının çelişik birliğine bağlı olmasının bir yansıması gibi, sendika da çelişik bir kurumdur; çünkü bir yandan kapitalist sistemin onsuz edilmez bir parçası, hem de kapitalist sisteme sistem içinden gelecek muhalefetin zorunlu ilk basamağıdır..

Bu çelişik yapısı yüzünden, koşulların belirlemesine ve kendisinin koşulları belirlemesine göre, sendika, kapitalist sistemin işleyişine katkıda bulunabileceği gibi bunun tersini de yapabilir. Ama ikinci durumun gerçekleşmesi yalnız sendika ile olmaz. İşçi sınıfının politik eylemini belirleyen politik örgütünün yönlendiriciliği içinde yer alması gerekir, ekonomik örgüt sendikanın. Bu ise, kağıt üstünde söylenmesi kolay, somutta ideal biçimiyle gerçekleştirilmesi güç bir olaydır. Çünkü bu şekilde kabaca "öncü" örgüt ve "kitle örgütü" diye ayrılan bu iki yapı (ekonomik ve politik örgütler) arasındaki ilişki bir yönlendiricilikten öteye geçmemeli ve verili kuralları içinde iki yapı birbirini karşılıklı olarak denetleyebilmelidir. Dünyanın, bu iki yapıyı kurmayı başarmış ülkelerinde sözkonusu karşılıklı ilişkinin her zaman en iyi biçimde varolmuş olduğunu söyleyemeyiz.

Ancak son zamanlarda Kitle örgütünün ağırlığı artmıştır. Türkiye'de ise böyle bir denge hiçbir zaman kurulmamıştır, çünkü kendini iki yapıdan birinin doğal ogesi, önderi vb. kabul eden kişiler, ikili ilişki içinde gerekli dengeyi aramaktan çok, ilişkinin bütününde kendi hegemonyalarının kurulması için çalışmışlardır. Sonuç olarak, sendika politik yönlendiricilikten kendini geri çekmekte, politik kadro olarak ortaya çıkanlar ise sendika ile ilişkide belirleyici olamayınca olumlu anlamda bir uzlaşma çabasına bile girmemektedir.

Politik örgüt, çeşitli kitle tabanlarını başlangıçta uzlaştırıp sonunda mümkünse özümlenmeye götürecek yapıdır aslında. Ancak Türkiye'nin genel hoşgörüsüzlüğünden nasibini almış politik kadrolarımız, değişik kitle tabanlarını ortak bir doğrultuda eklemlemektense, dar bir kadroda ideolojik homojenliğin sağlanmasını tercih ederler. Bu, sadece değişik toplumsal tabakaların değil, aynı tabakadan gelip sosyalizm içinde değişik görüş benimsemiş olanların

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Üreten biziz yöneten de biz olacağız

Bizler Yalova Elyaf Fabrikası yemekhanesinde çalışan işçileriz. Hiç bir sosyal güvencemiz olmadan çalıştırılıyoruz. Fabrika sahibi sömürüsünü daha da arttırabilmek için fabrika yemekhanesini bir müteahhide devretmiştir. Müteahhid de daha fazla kazanmak için işçileri sigortasız ve sendikasız çalıştırmaktaydı. Bizler sigortalı çalıştığımızı bir zaman sonra anlayınca şaşırdık. Yemekhanede müteahhidin 2 adamı vardı. Biri şef diğeri müdür olarak görevlendirilmişti. Bunlar da işçiydi, fakat sınıf bilincinden habersizdiler. Patrona yaranmak için dalkavukluk yapıyorlardı.

Biz emekçi, işçiler olarak sınıf bilincini az çok kavrayarak iki patron köpeğini safdışı bıraktık. Bizim düşüncemizi paylaşmayan bir kaç arkadaş bile bize katılarak bir bütün olduk.

Bizim bu gücümüzü gören patron emekçilere İlhan Derendelioğlu'nun Komünizmle Mücadele kitabını dağıtmaya başladı. Artık işçilerin emekçilerin gözü açılmıştır. Böyle oyunlar artık sökmeyecektir. Emekçiler sömürünün ne zaman sona ereceğini bilmektedirler.

Üreten biziz yöneten de biz olacağız.

YALOVA'DAN BİR GRUP İŞÇİ

Bizimle alay mı ediliyor

Oniki yıldır memur adı ile SSK bünyesinde çalışmakta olan bir emekçiyim.

Bugüne kadar ülkede oynanan oyunların bir çoğunun bilincine varmış bir durumdayım. 1967-1968 hareketlerinden bugüne kadar sol hareketin ne denli gelişip, bilinçlendiğini inkar edecek, görmeyecek kadar karamsar ve kötümser olamam. Yalnız sanırım bugün basın hayatını biraz yakından izlemek olanağını bulanlar yaklaşık iki yıldır yayınlanan ve bir kısım mutlu azınlığın yaşantısını reklam ederek yaşamını lüks kağıtlarda sürdüren bazı dergilerden haberdardırlar.

Şu anda anlatacak, dertlenecek demek daha uygun başka güncel bir konu bulamadın mı? diyebilirsiniz. Gene de vereceğim yanıt evet başka derdim kalmadı olacak. Çünkü, bir tarafta çatısını aktaracak kiremiti bulamayan, odasının damının yarısını ancak kapatacak gücü bulabilen, bir başka yerde oturduğu evin kirasını ödeyemediği için Kızılay'dan çadır isteyen memurcuğun yaşamağa çalıştığı bu tezatlar ülkesinde ne yazıkki bazı ilerici güçlerin göremedikleri, veya görmeyi erken sandıkları bazı gerçekler varki bunları bilip te görmemek, görüp te haykırmamak elde değil.

Anayasamızın 141 ve 142. maddeleri sanırım tek taraflı bir görüşle fikir emekçilerine, kol emekçilerine ve genç beyinlere karşı uygulanmaktadır. Bir sosyal sınıfın diğer bir sosyal sınıfa karşı üstünlük sağlaması sanırım önce ekonomik baskı altına almak şekliyle oluşturulur.

İlk bakışta buda tartışılabilir tabii. Yazımın başında anlattığım dergilerdeki fotoğraflar, ki altın kap'amalı avizeler, altın kaplama kapı kolları, giriş kapılarının yanlarındaki kuyruklu piyonalar v.s. dolu. Bu arada her ailenin asil kişilikli fertlerinin otomobillerinden söz etmeyi zaten gereksiz buluyorum. Nede olsa bütün bunlar Büyyük Türkiye'nin doğal koşullarının oluşturduğu bir küçük Amerika'dır. Ve sınıflar küçük Amerika'da eşittir, yoktur hatta.

Bu dergiler acaba neden yarım kapalı çatıların, çamurlu yolların ve lastik ayakkabıları parçalanmış yavrularımızın fotoğraflarını yayınlamıyor?

Yazdıkça daha çok yazmak, daha fazla anlatmak istiyorum. Gene de beni 4132. Liralık maaşım, bilmem kaç yüz liralık yan ödemem durduruyor.

Ç.O. S.S.K'dan memur

Yöneticilere soruyoruz

Bizler Çalışma Bakanlığı'nın birimlerinden birisinde çalışan bir grup memuruz. Yönetimle beraber yöneticilerde değişti. Bu ise demokrasimizin işlevi bakımından normaldi. Üç çocuklu 5000 lira aylıklı memuru kışta kıyamette sürgüne göndermesini de sinemize sindirdik. Ancak! Yöneticiler bizden gelen bütün sesleri kulak arkası ederek, hiç bir konuda sorunlarımızı çözücü davranmıyorlar. Aksine işe zorla gelmemizi sağlamak amacıyla üzerimize sahte suçlar yükletip bizleri dövdürtüyorlar.

Bu olaylar sürerken elimize "psikolojik savunma ve kamu kuruluşları" adlı Başbakanlıkça yayınlanmış 8.2.-1980 tarihli broşür geçti. Kamu kuruluşlarında tarafsızlık ve Cumhuriyete bağlılık kısmının 2. maddesi şöyleydi:

'Kamu kuruluşlarındaki yöneticiler, görevliler ve diğer bütün personel vatandaşlarımıza eşit ve tarafsız hizmette bulunmak görevini yerine getirirken bizzat kamu kuruluşunda kendi bünyesindeki yöneticilere, görevlilere ve diğer bütün personele eşit ve tarafsız işlemlerde bulunmak görevinde olacaktır..." diyor. Yöneticilerimizden bu broşüre uyulması isteniyor.

Soruyoruz, bizlere gösterilen davranışlar bu ilkelere ne derece uyuyor? Bu yöneticiler bu kurallara uymadıkça daha ne kadar onları çekmek zorunda kalacağız?

Bütün bu soruların cevaplandırılmasını, bizlere yapılan işkenceye son verilmesini istiyoruz.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI BİRİMLERİNDEN BİR GRUP MEMUR MAMAK—ANKARA

Sendika hakkımız söke söke alırız

IMF anlaşmasından sonra taksit taksit gelen devalüasyonlarla, tekeller vurgununu vururlarken, işçi sınıfı ve emekçi halkımıza düşen daha çok yoksulluktan başka bir şey olmuyor.

Bu arada biz bordro mahkumları (memurlar) da yapımıza düşen yoksulluktan nasibimizi alıyoruz. Bugün memurların sendikası olmayan dünyada bir ülke varsa oda Türkiye'dir. Avukatı olmayan bordro mahkumları da devlet ne sadaka verirse onu alıyor, ister doysun, ister doymasın.

Arada sırada bordro mahkumlarının daha çok tepkisini çekmemek için olsa gerek, kat sayı vaatleriyle uyutmaya çalışıyorlar.

Geçen taksit gelen devalüasyondan sonra katsayı 25'e yükseldi Katsayı farkını aldığımızda gördükki katsayı dedikleri Sadaka'dan başka bir şey olamaz. Biz söke söke almadıkça hakkımızı, onların vereceği sadakadan kurtulamayacağız.

Bugün değilse, yarın mutlaka grevli, toplu sözleşmeli, hakkımızı "hak verilmez alınır" şiarıyla söke söke alacağız.

BİR GRUP BORDRO MAHKUMU İSTANBUL

GİMA'da faşist baskılar

Ülke genelinde sürdürülen faşist kıyım, sürgün ve işten atmalarla, atılanların yerine faşistlerin yerleştirilmesi işlemi yoğun olarak sürmekte. Bu faşistleştirme işleminin bir örneği de GİMA da görülmekte.

Gima'da çalışanların üzerindeki faşist baskılar, karşılıksız çalıştırma, aşağılama tüm ilerici-yurtsever devrimciler üzerinde uygulanıyor. Demokrat ve devrimciler iş yerlerine girerken sıkı bir şekilde aranırken haftada bir işe gelip maaşlarını tam olarak alan faşist militanlar kesinlikle aranmıyor. Baskı ve kıyımların bir örneğide Gima Selamiçeşme'de, CHP döneminde işe alınan beş işçi hiç bir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldılar. Bu gerekçesiz çıkarmaların ardından işyerine faşist militanlar birer birer alındı. Bunlarda yeni Genel Müdür, Bölge Müdürü ve Satış Mağazası müdüründen aldıkları güçle çalışan demokrat kişilere sözlü ve bazen fiili saldırılarda bulunuyorlar.

Bütün bunlardan başka binlerce genç işsiz varken işe yaramaz kendilerinden kişileri yöneticiler işe alıyorlar.

İşyerinde olduğu gibi çıkıştada arama yapılmakta ve faşistler bu aramadan da uzak tutulmaktadırlar.

İş yerimizde örgütlü bulunan Türk-İş'e bağlı Tez-Büro—İş sendikası bütün bu uygulamalara karşı durmak bir yana işveren gibi davranmaktadır. İş yerindeki baskı ve yasa dışı uygulamaları şikayet eden bir bayan arkadaşa Tez—Büro-İş İstanbul Şube başkanı "şimdi açar telefonu isimlerinizi müdüre bildiririm. Oradan da nereye gideceğiniz belli olmaz" demiştir.

Bütün bu olumsuzluklara karşın daha iyi yaşam koşulları sağlanması, gerçekten devrimci sendika kurulması, faşist cinayet örgütlerinin dağıtılması için savaşım veren işçi sınıfının bir parçası olarak mücadelemizi sürdüreceğiz.

Bizler devrimci, demokrat işçi ve memurlar olarak işten haksız yere atılan arkadaşlarımızın geri alınmasını, kıyım ve sürgünlerin durdurulmasını, işçi sıfatlı faşist militanların iş yerinden atılmasını, can güvenliğimizin sağlanmasını istiyoruz.

Ülke çapında bu tür baskılarla her an karşı karşıya bulunan bütün emekçilere selam olsun.

GİMA'DAN BİR GRUP EMEKÇİ

Okumak bizim de hakkımız

Kırılan camlar yerine naylon takılmış, çatısına güvercinler yuva yapmış. Yıllarca kullanılmış yamalı sobada yanan tezek ve tezekle ısınmaya çalışan Orta Anadolu köylerinden Kozluca ilkokulu öğrencileri.

Yamalı önlük, yırtık çorapla her gün okula gelen öğrencilerin bir elinde çantaları, bir elinde, tezekleri, ağaçları, çalıları çırpıları var. Bu çalı çırpı ve tezekle ısınacaklar.

Üç ayaklı sandalye üzerinde oturarak öğrencilerine ders veren Nazım beyle söyleştik.

—Okulumuzun sorunları başında yakıt sorunu vardır. Şehir okullarının yakıtını temin eden devlet, köy okullarını soğukla başbaşa bırakmıştır. İlginçtir ki, sobamızda tezek yakıp öğrencilere, uzayı gezegenleri anlatıyoruz.

Yaz aylarında öğrencilerin ailelerine yardım etmeleri gerektiği için okula devam etmeleri sorun haline geliyor. Çok öğrencimizin evinde ders çalışma olanakları yok. Okulumuzdan mezun olan öğrencilerin yüzde 90'ı yüksek okula devam edemez.

Nazım bey içi dolu olarak anlatıyor, sinirleniyor, ellerini sıkıyor ama sinirlenmek, yumrukları sıkmak çözmüyor sorunu.

3. sınıf öğrencisi Salih Er, Mayısta kuzu çobanı, Haziranda Çoban çelteği, ırgatlık tarlasında azıkçı ve kış ayında öğrenci. Okul Aile Birliği Başkanı Duran Koca sorunlarından bazılarını şöyle aktarıyor.

—Vilayete varıyorsun. Milli Eğitim, olanağımız bu kadar, bizden fazlasını beklemeyin diyor. Okula geliyorsun insanın içi çöküyor. Bir şehir okuluyla karşılaştırıyorsun okulu, arada dağlar var.

Bizim çocuklarımız hem hademe, hem kaloriferci, hem öğrenci bilmem hangisini yapsınlar. Okulun çatısı yıkılıyor. İlgililere söylüyoruz idare edin diyorlar hele bir uçsun yenisini yaptırırız. Çatı çökecek çocuklar altında kalacakta öyle uyanacak ilgililer.

Bakın dördüncü sınıf öğrencisi Leyla Erdoğdu neler diyor: "Ben de okuyup öğretmen olmak isterim ama beni ilkokula bile zor gönderen babam okutur mu hiç?

Babam okutayım dese bile okutamaz çünkü parası yetmez. Güvenemez gurbet ellerde benim okumama."

"Okumak bizim de hakkımız ama yılanın ağzındagel de al."

Leyla gibi niceleri var. Bağırsın dursun bizi yönetenler "eğitimde fırsat eşitliği", "okuma özgürlüğü" diye, bu gibi laflar duyulmaz Kozluca ilkokulunda.

Okumak herkesin hakkı ama, ama bizim lugat "herkesi" parası olanlar, zenginler olarak tanımlıyor. Köy çocuklarını unutmuş lugatçı.

KOZLUCA İLKOKULUNDAN FARUK GÜÇLÜ

DÜŞÜNCE ALANI

Sermayenin vergi yükü

Vergi tasarılarının ekonomik ve politik açıdan irdelenmesi

3

Erdinç KAPANCI (İktisatcı)

Ünlü 96. madde salt Gelir Vergisi Yasasının değil Türk Vergi sisteminde tüm yasaların en çapraşık ve amacı anlaşılamayan maddelerinden birisidir. Herşeyi içeren bir görüntü sergilemektedir. Tüm vergileme teknikleri ve hesaplamaları adeta "96. madde" ekseni etrafında kristalize edilmiştir.

Şekli görüntüsünün çok yönlülüğü bir yana yine bu madde bu çok yönlülüğüne bağımlı şekilde en fazla hatalı uygulamalara tanık olan ve özünden saptırılan maddelerden de birisi olarak dikkat çekmektedir. Adil ve dengeli vergilendirme ilkesi ilk hedef olarak alınmış olmasına karşın, adaletten uzak ve vergi yasalarının diğer hükümleri çerçevesinde koruyucu bir nitelik göstermektedir.

"Koruyuculuk" tümcesi kapalı ve Türkiye'de özünden saptırılan bir kavramdır. Bu nedenle her kullanımından sonra kastedilenin açıklıkla ortaya konması gerekir. Bu anlamda 96. maddenin gizlediği koruyuculuk üst gelir dilimine sermaye grubuna hizmet götürülmesidir. Bunu yakından görelim ve yeni vergi tasarıları ışığında değerlendirmeye çalışalım.

Halen mevcut hükümlere göre, bir şahsın ana vergi yasaları karşısındaki yükü % 25 Kurumlar Vergisi, % 3 Mali Denge Vergisi, % 20 Gelir Vergisi stopajı (Kurumlar ve Mali Denge Vergisinden sonraki kısma uygulanır) ve % 40 da normal hesaplanan Gelir Vergisi olmak üzere (% 60-% 20) % 71.2'dir. Başka bir deyişle üst gelir diliminde yer alan bir kişi kazandığı her TL 100.-den TL 71.2'sine çeşitli görüntüler altında devlete vergi olarak ödemek zorundadır. Gerçekte olmazsa bile şeklen istenen budur. Ve şirketleşmeye bağlı bir olgunun sonucunu yansıtmaktadır bu % 71.2. Oysa sermaye şirketi olunmadan aynı kazanç süreci içinde vergi yükünü % 60-ta tutmak olasıdır.

Ne var ki, bu teorik görüntünün ötesinde uygulama daha değişik şekilde gelişim göstermektedir. Kuramsal vergileme ilkeleri geniş şekilde bir kenara itilmiş ve yukarıda belirtilen kurumsal vergi yükü önemli ölçüde azaltılmıştır. Hemen belirtmek gerekirse son vergilendirme aşaması olan beyannameye dayalı gerçek vergilendirme aşaması tam anlamiyle yok olmuştur.

Sözkonusu olgunun kökenlerini yine Türk vergi sisteminde ancak bu sistemin yan olguları olan başka gelişimlerde aramak gerekir. Örneğin; sermaye piyasasında.

Sermaye piyasası, Türkiye genelinde önemli ve güncel sorun olarak düşünülmüş, ama düzeyini hiç bir zaman değiştirememiştir. Uygulama ötesinde yasal açıdan da öyle. Türk Ticaret Kanunu ve para piyasasıyla ilgili çeşitli yasalar, hatta çok daha önemlisi kalkınma planları ve yıllık programlar ayrı bir fon piyasası gerekliğine inanarak yatırımların ve ulusal kalkınmanın böyle bir gelişimle olası bulunduğunu her fırsatta vurgulamışlardır. Sonuçsa hep aynı. Hâlâ bir sermaye piyasası yasasının yaşamsallığı, başıboş para ve tefeci piyasasının ekonomik darboğazdaki yeri, günlük tartışmaların ötesinde somut bir gelişimle noktalanamamıştır.

Teorik vergi yükünün % 71.2 olduğu bir düzende nasıl oluyor da vergi yükü çok daha düşük düzeyde tutuluyor sorusuna yanıt vermek için sermaye piyasasının yasal görüntüsüne bakmak, doğrudan ya da dolaylı hükümlerle hangi etkenlerin, nasıl yönlendirimlere yol açtığını görmek gerekir.

İlk nokta şirketleşmelerde ve bunun sonucu sermaye piyasasında mülkiyet ve devir işlemleri, "hamiline" hisse senetleri mekanizması ile sürdürülmektedir. Yani kuruluş sahipleri ve uyguladıkları yöntemler "hamiline" senetler olgusunun gerisine gizlenmiştir. Çoğunluğuyla (bankalar hariç) aile şirketlerinde bile, kuruluş sahiplerini ve kârdan yararlanıcıları kuruluş dışında şahıslar olarak izlemek olanaksızdır.

Olanaksızlığın soyut düzeyde bir anlamı yoktur. Asıl ilginç özellikler vergileme teknikleri açısından başlamaktadır.

Gelir Vergisi Yasası'nın 75. maddesinde menkul değerlerden sağlanan kazançlar ayrı bir vergi yükümlülüğü konusu olarak ele alınmış 96. maddeyle de bu tür gelirlerin ilk aşamada stopaja tâbi tutularak sahiplerine ödenmesi öngörülmüştür. Uygulanacak oran ise asıl üzerinde durulması gereken sermaye şirketleriyle ilgili olarak 105. maddede % 20 olarak belirlenmiştir.

Sayısal bir örnekle belirtmek gerekirse, TL 100.—lik bir vergi doğuran olayın doğumu halinde.

100x % 28 = 28 TL Kurumlar ve Mali Denge Vergisi

72x % 20 = 14.4 TL stopaj

42.4 TL izlenebilir vergi yükü

İzlenebilir ve daha da gerçekçi bir deyişle nihai vergi yükü 42.4'tür. Daha önce belirttiğimiz 71.2 % sistemimizde şekli bir yük olarak kalmıştır.

Şöyle ki:

Sermaye şirketlerinin tüm mal varlığı ve tüzel kişiliği esasları Tük Ticaret Kanunu kapsamında saptanan pay senetleriyle temsil edilmektedir. Pay senetleri sahipliği, tüm iş görebilme yeteneğini ve aidiyet olgularını kendi üzerinde toplamıştır. Yasal ve ekonomik anlamda bütünlük tamdır.

Diğer taraftan yine T. Ticaret Yasasına göre yasal gücü sınırsız olan bu senetler hamiline, nama ve emre düzenlenebilmektedir. Uygulamada bu şekillerden hamiline ve nama yazılı senetler düzenlenimi ağırlık kazanmıştır. Hatta bir adım daha ileri, hamiline senet uygulanması hem şirketleşmenin ve hem de bunun doğal bir sonucu sermaye piyasasının temelini oluşturmuş ve uygulama üstünlüğü göstermiştir. İşte yukarıda üzerinde durduğumuz "izlenebilir vergi yükü" kavramını bu oluşumla birlikte düşünmek gerekir. Neden hamiline hisse senetleri yeğlenmektedir ve neden "izlenebilir vergi yükü" denilmektedir?

Yanıtı çok açıktır ve Gelir Vergisi Yasasının ve daha da genellemek gerekirse vergi sisteminin amaçlı uygulanışı gerisinde yatmaktadır. Vergi yükümlülerinin bilindiği gibi, katı kavramlar arasına alınarak ödevlerini nasıl yerine getirecekleri belirlenmiştir.

YARIN: YENİ TASARININ ÖZELLİKLERİ

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

25 MART

1974 İstanbul Üniversitesi Çapa Kliniklerinde ve Beyoğlu Belediye Hastahanesinde, Tüm Sağlık İşçileri Sendikası'na üye 3.000 işçi sendikalarının tanınmaması ve işverenin toplu sözleşmeyi uygulamaya koymaması üzerine direnişe başladı. Direniş, isteklerin yerine getirilmesiyle sonuçlandı.

1975 Diyarbakır'da Hitit Ecza Deposu'nda çalışan Sosyal-İş üyesi işçiler greve başladılar.

1976 Hacettepe Üniversitesi öğrencileri 'faşizmi protesto forumu' düzenledi. Foruma polisin müdahale etmesi üzerine, çıkan çatışmada 6 öğrenci yaralandı, üç kişi de gözaltına alındı.

1977 ODTÜ DİRENİŞİ

ODTÜ'de dönem sınavlarına tek öğrenci dahi girmedi. ODTÜ'nün faşistleştirilmesine karşı mücadele veren öğrenciler, sınavları boykot ettiler.

1977 FAŞİZAN BASKILARA SON MİTİNGİ

Seyyar satıcıların kendi üzerlerindeki baskıların yoğunlaşması nedeniyle düzenledikleri "Faşizan baskılara son yürüyüş ve mitingi İzmir'de yapıldı.

1979 UĞUR SEVÜKTEKİN

Tokat'ta yazıhanesinde saldırıya uğrayan ilerici avukat Uğur Sevüktekin öldü.

1979 İSMAİL KORKMAZ

Ordu'nun Ünye ilçesinde bir kahvenin taranması sonucu devrimci İsmail Korkmaz öldü.

SANDİNİSTA YÖNETİCİLERİ

"Ekonomik güçsüzlüğümüze karşın devrimimiz artık geri döndürülemez"

Sandinist liderler yaptıkları devrimin kapitalizmi pekiştirmek için değil, ülke içinde bulunan tüm gerici yapıları tasfiye etmek amacına yönelik olduğunu söylüyorlar.

● Fransız Le Monde gazetesinin sorularını yanıtlayan Sandinista Cephesi liderlerinden Sergio Ramirez: "Bir Sandinist parti oluşturmak için, militan ve sempatizanlarımızdan oluşan kitle komiteleri örgütledik."

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua yöneticileri, tüm dünyada diplomatik geziler yapıyorlar. Sovyetler Birliği, Irak, İtalya, Panama, Birleşik Amerika, Brezilya ve Venezuella'ya birer ziyaret yapan Sandinista Cephesi Liderleri, Fransa'ya geldiklerinde, Le Monde gazetesi muhabirlerinin kendilerine sunduğu soruları yanıtladılar.

Cunta üyesi Sergio Ramirez, iktidarı ele almalarından bu yana ekonomik alanda ne kadar güçsüz olurlarsa olsunlar, devrimin halkın inancı nedeniyle yıkılmaz olduğunu anladıklarını söyledi.

"ÖZEL SEKTÖRÜN BİR KESİMİ SAVUNMA KOMİTELERİNİN KALDIRILMASINI İSTİYOR"

Sergio Ramirez, iktidara geldikten sonra bankaların, dış ticaretin ve madenlerin devletleştirildiğini, köylülere toprak dağıtılmasının sürdürüldüğünü bildirdi. Özel sektörün çeşitli kesimlerinin, bu ekonomik önlemlere karşı tepkileri sorulduğunda, Ramirez, şunları söyledi:

"Özel sektörün bir kesimi, genellikle küçük üreticiler, devrimci düşüncelere ve yöntemlere oldukça yakınlar. Başka bir bölüm, şimdilik çevreyi gözlüyor ve ilerde, Somoza dönemindeki politik etkinliklerine kavuşup kavuşamayacaklarını anlamaya çalışıyorlar. Dışardan destek gören bir üçüncü grupsa, devrimin politik iktidar organları olan Sandinista Savunma Komiteleri ve Emekçiler Merkez Birliği gibi mekanizmaların kaldırılmasını istiyor. Bu önerinin hiçbir anlamı yok. Böyle bir şeye izin veremeyiz. Ayrıca biz, kapitalizmi iyileştirmek için yapmadık devrimi. Asıl amacımız, ülkemizin içinde bulunduğu gerici yapıları tasfiye etmektir. Bunu sağlamak için şu anda, özel sektöre de ihtiyacımız var"

SANDİNİSTA CEPHESİNİN BİR PARTİYE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Le Monde gazetesi muhabiri, Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin bir partiye dönüştürülmesi için yapılan çalışmalar konusunda bilgi istediğinde, Cunta lideri Ramirez, şöyle bir karşılık verdi:

"Bir Sandinist partinin yaratılması oldukça uzun bir süreç. Bu süreci hızlandırmak için, militan ve sempatizanlarımızdan oluşan kitle komiteleri oluşturduk. Ayrıca tüm yurt çapında, her eyalet ve kentte yönetim komiteleri örgütledik. Bunun dışında, Mart ayının başında, beş partiyi ve Sandinista Cephesi'nin şu ilkeler çerçevesinde , bir araya getirerek bir Devrimci Yurtsever Blok oluşturulmasına önayak olduk: Devrimin savunulması ve geliştirilmesi, anti-emperyalizm ve ulusal yeniden inşa programının kabul edilmesi.

Sergio Ramirez, Birleşmiş Milletler'de Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesi görüşülürken Nikaragua delegesinin niçin toplantıda bulunmadığı sorusuna, "dürüstlük kaygısı, bizi, Amerika Birleşik Devletleri'nin yanında tavır almaktan alıkoydu" diyerek karşılık verdi:

"Birleşik Amerika, Nikaragua halkının gözünde, askeri müdahaleleri kınayabilecek ahlaki yetkiye sahip değildir. Ayrıca sorunun, Hint Okyanusu'nun silahlandırılması, İran'daki durum ve Pakistan'daki Beluci meselesinden ayrı ele alınamayacağı kanısındayız. Afganistan'a müdahale yapıldığında, buna kesinlikle karşı olduğumuzu; ama yalnızca buna değil, tüm dış müdahalelere prensip olarak karşı olduğumuzu belirtmiştik. Ama dünya basını zahmet edip de, bu açıklamamızı yayınlamadı.

"BİZE BAĞIMLILIK GETİREN DIŞ YARDIMLARI KABUL ETMEYİZ"

Sergio Ramirez, Amerika Birleşik Devletleri'nin, Somoza'yı kurtarmak için son ana kadar direndiğini, ama devrimden sonra, faydacı bir zihniyetle, kendilerine yaklaştığını belirtti. "Devrimden sonra ABD bizim ciddiye alınması gereken bağımsız bir hükümet olduğumuzu anladı. Biz de, Amerika'nın güçlü ve bize çok fazla yakın (Coğrafi anlamda) olduğunu farkettik. Bu nedenle ilişkilerimizi gerçekçi bir anlayışla sürdürüyoruz. Amerikan Kongresi, Nikaragua'ya yardım konusunu görüşüyor. Ama eğer, bu yardımlar için bizi bağlayıcı koşullar öne sürerlerse, böylesi bir yardımı kabul etmeyiz"

Sergio Ramirez, şu anda en yakın ilişkide bulundukları ülkenin Küba olduğunu belirterek, bu konuda şunları söyledi:

"Bu kardeş ülkeyle ilişkilerimiz karşılıklı anlayış ve saygıyla sürüyor. Kübalıların enternasyonalizm anlayışına hayranız. Kübalılar, tüm dünyada, yoksulluklarını daha yoksul halklarla paylaşabildiklerinden ötürü, öbür ülkelerden belirgin biçimde farklılar. Bize 50 milyon dolar karşılığı kredi verdiler, Ayrıca hizmetimize verdikleri 1200 öğretmen sayesinde 620 okul oluşturduk, bu da 48 bin çocuğun eğitimini sağlamak anlamına geliyor.

ÇAD'DA ÇARPIŞMALARDA 700 KİŞİ ÖLDÜ

BONN(A.A)

Çad Dışişleri bakanı Acly Ahmat, dün Bonn'da yaptığı bir açıklamada, Çad'da meydana gelen çarpışmalarda bir hafta içinde 700 kişinin öldüğünü söyledi. Dışişleri Bakanlığı'nın yanı sıra Devrimci Demokratik Kurulu'nun başkanlığını da yürüten Ahmet, ülkede meydana gelen karışıklıklardan kuzey ordusu komutanı Hüsseyin Habre'yi destekleyen güçlerin sorumlu olduğunu belirtti.

Dışişleri bakanı Ahmat, bu arada Savunma Bakanı'nın, Başkent Ndjamena'daki askeri birlikleri geri çekip burasını tarafsız bir bölge durumuna getirmediğini, bu bakımdan savunma bakanının da çıkan olaylardan sorumlu olduğunu kaydetti.

Çad'da bir haftadan beri süren silahlı çarpışmalar katılanlardan bir bölümünün Kuzey Ordusu komutanı Hüseyin Habre'i bir başka bölümü ise Goukoui Weddeye'nin öncülüğünü yaptığı Halk Ordusunu desteklediği bildiriliyor.

FKÖ:"Suriye, İsrail'e yapılacak saldırılar için bize yeşil ışık yaktı"

BEYRUT (ANKA–DPA)

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Suriye'nin Golan Tepelerinden İsrail'e yapılacak askeri operasyonlar için kendilerine yeşil ışık yaktığını ileri sürdü.

FKÖ lideri Yaser Arafat'ın yardımcısı Abu İyad, "Suriye'li kardeşlerimiz bir zaman için gerilla faaliyetlerine yardımcı olamayacaklarını söylemişler" dedi.

Bir süre önce, ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü David Passage, Suriye'yi, FKÖ'nün Golan tepelerindeki askeri faaliyetlerine yardımcı olmaması için uyarmıştı. Bu nedenle Suriye'nin FKÖ'ye Golan tepelerinde ilerlememesi için baskı yaptığı iddia edilmişti.

Suriye, FKÖ'nün bu son açıklaması konusunda doğrulayıcı bir bilgi vermedi.

Bilindiği gibi Golan tepelerinde bulunan 1200 Birleşmiş Milletler Barış Gücü askeri, Filistinlilerin bölgedeki hareket gücünü azaltmaktadır.

Bazı kaynaklar, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın, Golan tepelerinin Filistin gerillalarının faaliyetlerine açık olacağını söylediğini öne sürerek, Abu İyad'ın demecinin doğru olduğunu iddia ediyorlar.

İspanya ve Hollanda'da grevler hayatı felce uğrattı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya'nın başkenti Madrit'te metro işçileri hükümetin grev sırasında verdiği "asgari olarak çalışmaları" önerisini reddederek bir hafta içinde ikinci kez greve başladılar.

Ülkenin iki büyük sendikası tarafından desteklenen işçi grevi ulaşımın büyük ölçüde aksamasına neden oldu.

Öte yandan Hollanda'da hükümetin işçi ücretlerini düşük tutma eğilimini protesto eden işçiler 24 saatlık bir grev yaparak hayatı felce uğrattılar.

Grev çağrısının Hollanda'nın en büyük sendikalarından biri olan FNV tarafından yapıldığı ve çağrıya 1,1 milyon işçinin uyduğu bildiriliyor.

Federal Almanya Başbakanı Schmidt:

Afganistan bunalımını sona erdirmek için Orta Doğu sorunlarını çözmek şart

● Moskova Olimpiyatları'nı boykot edeceklerini söyleyen Almanya Başbakanı: "Sovyetlerin Afganistan'dan çekilmesinde en önemli güç Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun elindedir." dedi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, yaptığı açıklamada Afganistan'daki Sovyet işgalini protesto etmek için Moskova Olimpiyatlarını boykot etme doğrultusunda bir çağrı yaptı. Afgan krizinin Arap-İsrail çelişkilerinin çözülmesi için "hala çok önemli" olduğunu belirtti.

Sovyetler Birliğinin yaz oyunlarıyla "tüm ülkelerin atletlerinin bir arada olmasının barışçıl koşullar yaratacağı" anlayışını eleştirerek, "eğer bugün bu koşullar yoksa, Afganistan'da işgal ve savaş devam ediyorsa, eğer barış Afganistan'da yeniden kurulamamışsa, böyle bir barıştan bahsetmek anlamsızdır" şeklinde konuştu.

Son konuşmasında Schmidt, Batı Almanya'nın, Sovyet askerlerinin çekilmesi gerçekleşmezse boykotu destekleyeceğini belirtti.

Batı Almanya'nın savunma harcamalarını bu yıl artırdığını ve Avrupa'nın körfez konusunda ABD'den bağımsız davranacağını belirten Schmidt, Afgan krizinin çözümü için dört nokta öne sürdü.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Afganistan'ın uluslararası tarafsızlaştırılmasını garantilemek doğrultusunda Sovyet askerlerini çekilmeye zorlamasını sağlamak bu dört noktadan biri olarak açıklanıyor.

İkinci olarak Schmidt, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun "Üçüncü Dünya" ile bağlarını geliştirmesi gerektiğini belirterek Körfezdeki Arap ülkeleriyle işbirliğinin artırılmasını istedi.

Üçüncü olarak Ortadoğu çelişkilerine acil çözümler bulunması gerektiğini belirten Schmidt, son olarak İngiltere'nin Zimbabve'de uyguladığı barışı güçlendiren politikanın bütün Afrika ülkelerinde izlenmesi gereken bir politika olduğunu kaydetti.

Meksika'da kötü beslenme, bakımsızlık, eğitimsizlik koşulları altında çalışmak zorunda olan köylü çocukları.

Meksika'da kızılderili köylüler üzerinde büyük bir baskı uygulanıyor

● Geçen ay Hidalgo bölgesinde, büyük toprak sahiplerinin paralı askerleri 'postoleros'lar, Nahuatl kabilesinden 43 kızılderiliyi öldürdü.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Toplumsal Haberleşme Merkezi (CENCOS) adlı Meksikalı derneğin başkanı Alverez İcaza, basına yaptığı açıklamada, son zamanlarda, topraksız ya da çok az toprağa sahip kızılderili köylüler üzerinde öteden beri sürdürülen baskının yoğunlaştığını söyledi. Özellikle ülkenin kuzeyinde bulunan Hidalgo bölgesinde yerleşmiş bulunan Nahuatl yerlileri, buradaki 20 büyük toprak sahibi ailenin baskısı altında yaşıyorlar. Geçen ay, askerlerle, toprak sahiplerinin kendi paralı askerleri olan "postoleros" burada toplu bir katliam yaparak 43 kişiyi öldürdüler.

Alverez İcaza'nın belirttiğine göre, buradaki devlet memurları ve askerler de, tamamen 20 zengin ailenin emrinde çalışıyorlar. Icaza, bu şekilde bu ailelerin yanlarındaki tüm maiyetleriyle birlikte, "Devlet içinde devlet" oluşturduklarını ileri sürüyor.

Bölgede son derece geri koşullarda yaşayan Nahuatl yerlileri 270 'ejido' (Eskiden beri üzerinde oturdukları ve komünal bir yaşantıyı sürdürdükleri toprak parçaları) ya sahipler, ancak bu toprak parçalarına, büyük toprak sahipleri tarafından silah zoruyla el konuluyor. Bu bölgede bulunan 2000 Meksikalı asker, sık sık kızılderili köylerini basarak evlerini yağmalıyor.

Resmi olarak yapılan açıklamada, Ordu, "bozguncu elemanlar"ı aradığını ve baskınları onları ele geçirmek için yaptığını açıklıyor. Bundan birkaç yıl önce "Alejandro" takma adıyla bilinen bir kişinin önderliğinde ayaklanan birkaç yüz kızılderili bahane edilerek, bu köylerdeki baskılar yoğunlaştırılıyor. Ancak, İcaza bu ayaklanmanın çoktan ezildiğini söylüyor.

Az bir süreden beri, bazı Meksikalı partiler, Meksika Emekçiler Partisi(PMT) ve Meksika Halk Sosyalist Partisi(PPS) kızılderilileri haklarını savunmaya çalışıyorlar

Ancak Icaza, Kızılderililerinin yıllar süren baskıdan yılmış olduklarını ve "yalnızlıkların en korkuncu içinde bulunduklarını" söylüyor.

Bölgede, solcuların yaşama olanağı son derece kısıtlı olduğundan ilerici papazlar Kızılderililerin sorunlarıyla ilgileniyorlar. Bu nedenle, papazların köylerde büyük bir saygınlığı var.

ABD GÜVENCE ALMADAN HİNDİSTAN'A URANYUM SAĞLAMAYACAK

YENİ DELHİ (ANKA)

ABD ve Hindistan arasında uzun süredir anlaşmazlık konusu olan Uranyum satışlarının iki ülke arasındaki ilişkileri yeni bir "soğukluk" dönemine sokabileceği iddia ediliyor.

Yeni Delhi'deki diplomatik gözlemcilere göre, ABD'nin Hindistan'dan İndra Gandi'nin nükleer politikası konusundaki sözleri üzerine istediği açıklamanın sert bir tepkiyle karşılanacağı bekleniyor.

Hindistan uzun süredir ABD'den Bombay yakınlarındaki Tarapur nükleer enerji santralında kullanılmak üzere toplam 40 ton zenginleştirilmiş uranyum satmasını istemekteydi. ABD büyükelçisi ise ülkesinin uranyum sağlayabilmesi için bunun nükleer silahlar yapımında kullanılmayacağı konusunda güvencelere gereksinme duyduğunu ve bu konunun kongrenin yetkisinde olduğunu hatırlattı.

Sosyalist Enternasyonalin Latin Amerikan konferansı 26 Mart'ta yapılacak

LONDRA(THA)

Sosyalist Enternasyonal'in Latin Amerika ve Karaipler Bölgesel Konferansı'nın 26-28 Mart tarihleri arasında bir Karaip ülkesi olan Dominik Cumhuriyeti'nin başkenti Santo Domingo'da yapılacağı bildirildi.

Sosyalist Enternasyonal'in Londra'daki merkezinden yapılan açıklamada, ilk kez yapılacak olan bu konferansın bölgedeki "demokratik sosyalist" liderler dışında başka ülkelerdeki "sosyalistler"in de katılacakları belirtildi.

Dominik Devrimci Partisi'nin ev sahipliği yapacağı toplantıda, Sosyalist Enternasyonal lideri Willy Brandt başkanlığında, Sosyalist Enternasyonalin bölgede uzun dönemde izleyeceği politikalar belirlenecek. Toplantıya, bölgedeki 20'den fazla partinin dışında, Avrupa, Asya, Afrika ve Kuzey Amerika'daki parti temsilcileri de katılacak.

EKONOMİ

MEYSEB Çukurova Proje Bölge Müdürlüğüne göre;

Çukurova'da sanayi geliştirilirken tarım öldürülüyor

MERSİN(ANKA)

Çukurova bölgesinde sanayi geliştirilirken tarımın öldürüldüğü bildirildi.

Kısa adı MEYSEB olan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı Meyve ve Sebze İhracatını Geliştirme Merkezi Çukurova Proje Bölge Müdürlüğü ilgililerince yapılan iddiaya göre, Çukurova'da özellikle İçel sahil şeridinde kurulan sanayi kuruluşlarının 35 yılda narenciye bahçelerinin yok olmasına neden olduğu bildirilmektedir. MEYSEB ilgilileri, Türkiye'nin yaş meyve ve sebze ihracatının yüzde 85'ini narenciyenin oluşturduğunu, buna karşılık çiftçiye narenciye alanlarının geliştirilmesi için kredilendirme yoluyla yapılan hizmetlerin çeşitli sanayi kuruluşlarınca zarar verildiği, böylece narenciye sahalarının giderek azalmasına neden olduğunu belirttiler.

İlgililer, Adana Mersin karayolunda, çimento, cam, tuğla fabrikalarının kurulmasıyla binlerce dekar alana yayılmış olan narenciye bahçelerinin devreden çıktığını, ayrıca Silifke'de Dünya Bankası'nca sağlanan kredilerle geliştirilmesine çalışılan narenciye bahçelerinin SEKA'nın da kurulmasıyla aynı akıbete uğradığını söylemişlerdir.

Bursa'da ayrı sanayi odası kurma sürtüşmesi kızıştı

BURSA (THA)

Bursa'da ayrı bir sanayi odası kurulması çalışmalarını yürüten Müteşebbis Yürütme Kurulu ile Ticaret ve Sanayi Odası arasındaki mücadele ortaya atılan iddialarla yeni boyutlar kazandı. Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı sanayicilerin bir bölümünün PTT dağıtıcıları tarafından adreslerinde bulunamaması karşısında, Oda'nın "hayali sanayici" kaydı yaptığı öne sürüldü.

Bursa Sanayi Odası Müteşebbis Yürütme Kurulu Başkanı Alper Tansal düzenlediği basın toplantısında, Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı sanayici listelerini "el altından" alarak, bu sanayicilerin kayıtlı adreslerine göre ayrı sanayi odası kurulması için "muvaffakatname" gönderdiklerini belirterek, şöyle devam etti:

"Sanayi ve Ticaret Odası'nın mevcut listesindeki sanayici sayısı şişirmecedir. Bilinmeyen adreslere mevcut oda yönetiminin nasıl hizmet götürdüğünü merak ediyoruz."

Petrol darlığına jeotermal enerjinin çözüm olabileceği savunuldu

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi enerji darboğazında bulunan ülkemizde, jeotermal enerjiye gereken değer ve önemin verilmesini istedi,

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nce yapılan açıklamaya jeotermal enerji üretiminde tesis kuruluş ve üretim maliyetinin petrole veya hidro elektriğe dayalı santrallerden elde edilen enerji maliyetlerine göre, çok ucuz olduğu bildirildi.

Açıklamada, jeotermal enerjinin dünyada şehir ve sera ısıtıcılığında, soğuk depoculukta ekonomik olarak kullanıldığı belirtilerek şu görüşlere yer verildi: "Türkiye'de elektrik enerjisine dönüştürülebilir jeotermal potansiyel, mevcut elektrik gereksiniminin yarısını karşılayabilir. 1974 yılında Kızıldere yöresinde kurulan 0,5 MW'lik deneme santrali, Türk mühendis-işçisinin emeği ve % 100 yerli üretim ile yapılmış olmasına rağmen, gerekli ilgi ve önem bugüne değin gösterilmemiştir.

Suudi Arabistan Japonya ortaklığında yeni bir petro-kimya tesisi kurulacak

RİYAD(ANKA)

Dünyanın en zengin petrol yataklarına sahip olan Suudi Arabistan'ın petrole dayalı sanayiler kurmayı sürdürdüğü bildiriliyor. Ürettiği ham petrolü işleyerek satmayı amaçlayan Suudi Arabistan, yeni bir petro-kimya kompleksi kurmayı kararlaştırdı ve gerekli tesisleri ortaklaşa kurmak amacıyla, Japonya ile görüşmelere başladı.

Edinilen bilgilere göre, yapılan görüşmelerde, tesisin Japon Mitsubishi grubu ile birlikte gerçekleştirilmesi söz konusu. Kurulacak firmanın ortaklık payları ve üretilecek mamullerin bölüştürülmesi konuları daha sonra görüşülecek.

GÖSTERGE

Anayasa kurumları (3)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Danıştay'ın kamu düzenini nasıl yorumladığı Pol-Der ve Töb-Der hakkındaki Valilik kararlarının birkaç günde durdurulması ile anlaşılmış!... Sayın Nazlı Ilıcak böyle diyorlar... Küçük bir anımsatma: Danıştay sağcı bir kaç derneğin kapatılması konusunda da Ankara Valiliği'nin bir kararını durdurmuştur. Onu hiç yazmaz da, söylemez de Sayın Ilıcak... Danıştay AP yanlısı bir bakanlık Müsteşarını da görevine yürütmeyi durdurarak iade ve onu yeniden alan Bakanı Tazminata mahkum etmiştir. Buna değinmezler.. Sayın Ilıcak'ın bu unutkanlıklarını, "hafıza-i beşerdeki nisyan" ile hoş görüp konunun esasına gelelim.

Sayın Ilıcak'a önce Danıştay'a neden dava açıldığını ve bu davanın nasıl yürütüldüğünü anlatalım. Ayrıntıları biryana bırakırsak, Danıştay'a "hasım" belli edilmeden dava açılmaz. Sayın Nazlı Ilıcak'ın verdiği örnek doğruysa, Pol-Der ve Töb-Der açtıkları davada "Ankara Valiliği'ni" hasım göstermiş olmalılar. Hasım taraf dava dilekçesine yanıt verir. Yanıt verirken de mevzuatı ve olayı bizden ve Sayın Ilıcak'tan çok iyi bilen hukuk danışmanlarını görevlendirir. "İdare" hiç bir zaman bireyden güçsüz değildir (Vergi cezaları dışında). Ve hiç bir işlem İdarenin avukatlarından habersiz yapılmaz. Danıştay üyeleri de o üyelikleri, Nazlı Ilıcak'ın yazarlığı gibi babalarının ya da yakınlarının sayesinde değil 20-30 yıl emek verip, toplum içinde açık alınla hizmet etmenin karşılığı "ihraz" etmişlerdir. Şu ya da bu kararı verdikten sonra bu kararı niye verdiklerini, geçen yazıda da açıkladığımız gibi, bir gerekçe ile anlatırlar. Danıştay, Nazlı Ilıcak'ın gösterdiği gibi Ali Cengiz oyunları yeri değildir. Sonra her karar yayınlanır, üniversitelerce, barolarca ya da bilim adamlarınca eleştirilir.

Bir de "yürütmenin durdurulması" kararları vardır. Sayın Nazlı Ilıcak bunun bir kaç gün içinde alınmasını eleştiriyor. Onu da anlatalım: bir hükümet ya da idare kararı için dava açıldığında, tarafların dilekçelerle (layihalarla) yaptıkları bir yazılı düello vardır. Bu en az 2 ay sürer. Sonra davanın ilgili, görevli dairenin raportörlerce ve kararın sözcülerince incelenmesi yine aylar alır. Bu aylar içinde İdari kararla mağdur olanın daha fazla zarar görmemesi için "yürütmenin durdurulması" kararı istenebilir Danıştay'dan. Bundan haklı şey olamaz. Yasalarda bundan da ilerde koruyucu hüküm vardır, bireyin zarar görmemesi için. Vergi uygulamalarından verelim örneği: örneğin "sözüm meclisten dışarı" bir şirketin vergi kaçırdığı iddiası olsa, bu şirket yapılan vergi tarkiyatına itiraz eder. İtiraz komisyonu yılda, iki yılda, karar verse yükümlü yine vergi ödemez. Tarkiyat ne kadar haklı olsa böyledir. İtiraz komisyonunda kaybeden mükellef (yükümlü) temyiz komisyonunda da kaybederse, Danıştay'a başvurabilir. Danıştay'a başvururken "dilekçesinin altına" yürütmenin durdurulması istemi vardır diye bir kayıt koydu muydu, vergi Dairesi "yürütmenin durdurulması kararı olmadan" yine vergiyi alamaz. İki merci de haksız çıkartılan bir kaçakçıya, yürütmenin durdurulduğu kararı olmadan tanınan hakkı Nazlı Ilıcak Töb-Der gibi onbinlerce üyesi olan bir derneğe çok görüyor. Nazlı Ilıcak Ankara Valiliği hakkında Töb-Der'in açtığı davanın sonucunu açıklamıyor. Açıklasa yürütmenin durdurulması kararının erken alınmasının ne kadar haklı olduğunu okuyucu anlayacak.

Biraz daha ileri gidelim. Danıştay genel olarak böyle bir idari davaya bakarken, kararı alan "merciin" bu kararı almaya yetkisi yoksa, idari kararı derhal kaldırır. Çünkü bu karara yürüme gücü tanımak, Anayasal düzeni temelinden sarsar. Danıştay Töb-Der kararında sanırız, Valilerin dernek kapatma yetkisi olmadığına dayanmıştır. Valilik kendini haklı görüyorsa "bağımsız mahkeme"ye gitseydi ya, derneği kapattır-

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Bu Aymazlık

Talip APAYDIN

"İstiklalimizin tamamiyeti ancak mali istiklal ile mümkündür. Bir devletin maliyesi istiklalden mahrum olunca o devletin bütün hayat kollarında istiklal meflûçtur"

Böyle diyordu Atatürk. Osmanlı Devletinin son döneminde düştüğü acıklı durumu iyi biliyordu. Dışarıya borçlanmanın neye malolduğunu gözleriyle görmüş, bir yurtsever olarak sancısını etinde beyninde duymuştu. Bir devlet dışardan borç alarak kurtulsaydı Osmanlı Devleti kurtulurdu. Ama ne oldu, borçlandıkça battı. Çünkü borç veren parababası "al istediğin yere istediğin gibi harca" diye vermiyor. "Bu parayı benim çıkarlarımı bozmayacak, tam tersi bana yararlı olacak biçimde harcıyacaksın" diyor. Hele bu baskılara karşı duracak güçlü ve bilinçli bir yönetim yoksa elin oğlu bin dereden su getirip senin ülkeni istediği gibi biçimlendiriyor. Neredeyse yönetime el koyuyor.

Yalçın Doğan'ın "IMF Kıskacında Türkiye" adlı incelemesinde son otuz yıldır ülkemizde olup bitenleri ibretle okuyoruz. Kalkındık kalkınıyoruz, Küçük Amerika olacağız, Büyük Türkiye'yi kuracağız... diye diye, bizi dışarıya nasıl bağlamışlar, gerçekleri halktan nasıl gizlemişler, şaşıp şaşıp kalıyoruz. Türkiye bu hale durup dururken gelmedi. Aymazlığın bu derecesi görülmemiştir.

Türkiye, toprak altı, toprak üstü potansiyeli ile kendikendine yetecek dünyanın yedi ülkesinden biridir. Her iklimde yetişecek ürünleri vardır. Madenleri vardır. Aranıp bulunsa petrolü vardır. Ve bol akarsuları vardır. Ta baştan, akıllı, programlı, coşkulu bir tutumla bu varlık değerlendirilebilseydi, ağır sanayi kurulabilseydi, toprağı gereği gibi işlenebilseydi, halkı eğitebilseydi, çağdaş ölçütlerle gelir, eşit biçimde dağıtılabilseydi... devletimiz bugün neden yabana el açsındı? Halkımız neden bu yoksullukla, açlıkla, soğukla başbaşa kalsındı? Neden bu batağa saplansındı?

[illegible] Bir avuç haramzade [illegible] olsun, mala [illegible] koca Türkiye'ye. Kör bir aymazlıkla yaz[illegible] edilmiştir Türkiye halkına.

Ve bugün hâlâ aynı yolda inat edilmektedir. Bakanı müsteşarı kapı kapı dolaşıp borç para aramaktadır. Borç para bulmak, borçları ertelatmek hükümetlerin başarısı imiş gibi gösterilmektedir. İşin iç yüzü, ne ödünler verildiği, halka açıklanmamaktadır.

Bugün çağdaş sömürü düzeni budur. Batılı parababaları, çokuluslu şirketler ve sömürgen devletlere, geri kalmış ulusları borçlandırıp, iç düzenlerini kendi çıkarlarına uygun biçimde yönlendirip sömürmektedirler. O ülkelerin maliyesini, ekonomisini, sanayisini, tarımını, eğitimini.... buna göre biçimlendirmektedirler. Uzmanlarıyla, raporlarıyla, niyet mektupları ile iç işlerine açıkça karışmaktadırlar. Bunu görmemek için kör olmak gerekir. Ya da çok daha kötüsü....

Türkiye'de otuz yıldır güdülen dışa bağımlı politika ülkeyi ne hale getirdi, ortadadır. Bunun yanlışlığı çok yazıldı, çok söylendi. Kulak asan olmadı. Çıkmaz yolda ısrar edildi. Ve bu çıkmaz yolun şampiyonları hâlâ vatan kurtaran pozları içinde parende atıyorlar. Nice sınavlarla sınıfta kalmış arsız öğrenciler gibi hâlâ övünüyorlar. Şöyle dedim, böyle yapacağım, kurtaracağım diye nutuk çekiyorlar.

İnsan şaşkın düşüyor, "pes" demekten başka söz bulamıyor.

Oysa, "istiklalimizin tamamiyeti, ancak mali istiklal ile mümkündür. Bir devletin maliyesi istiklalden mahrum olunca, o devletin bütün hayat kollarında istiklal mefluçtur"

Şu Atatürk'ü bir iyi okusalar, bir iyi anlasalar. Belki biraz vatanseverlik bulaşır. Ama okumazlar. Yolundan çoktan ayrıldılar. Osmanlı Devleti'nin son dönemine özeniyorlar. Oraya getirdiler Türkiye'yi.

Rahim Acar iki yıl hapse mahkûm olduğu için memur olma hakkını yitirmişti

Bir kız öğrencinin öldürülme olayına karıştığı gerekçesiyle, Rahim Acar iki yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Memuriyetine son verilen Acar, yürütmeyi durdurmak için Danıştay'a başvurmuşsa da, Danıştay bu başvuruyu reddetmişti.

Danıştay'ın 'memuriyet yapamaz' kararı verdiği sağ eğilimli bir kişi öğretmen olarak atandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Danıştay'ın hakkında "memuriyet yapamaz" diye karar verdiği Rahim Acar adlı sağ eğilimli bir kişi Hükümet tarafından öğretmen olarak atandı ve Ankara Mustafa Kemal Lisesi'nde göreve başladı.

Rahim Acar 1. MC döneminde Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Müdürlüğü[illegible] Müdürü olarak çalışırken ders [illegible] kurduğu [illegible] öne sürülmüş ve bu kız öğrenci, bir süre sonra meçhul bir biçimde öldürülmüştü. Kız öğrencinin öldürülme olayına karıştığı gerekçesiyle, mahkemece verilen yedi gün hapis cezasını Yargıtay iptal etmiş ve Rahim Acar'ı iki yıl hapis cezasına çarptırmıştı. Yasalar gereği Rahim Acar cezaevinde yatmadı, ancak, iki yıl kesinleşmiş hapis cezası olduğu için 1978 yılında memuriyetine son verildi.

Daha sonra Danıştay'a başvuran ve yürütmenin durdurulmasını isteyen Rahim Acar, Danıştay'dan red kararı almıştı. Danıştay'ın aksi yöndeki kararına rağmen Rahim Acar, yasalar çiğnenerek memuriyete döndürüldü ve Ankara Mustafa Kemal Lisesine öğretmen olarak atandı.

Edirne Eğitim Enstitüsünde devrimci öğrenciler okula sokulmuyor

EDİRNE (DEMOKRAT)

Edirne Eğitim Enstitüsü Müdürü İbrahim Abay'ın Erzurum'a sürülmesi ve yerine MHP eğilimli Sefer Özgür'ün getirilmesinden sonra faşistlerin ilerici, devrimci öğrencilere saldırılarını artırdıkları bildirildi.

Öğrenci velileriyle görüşen Edirne Valisi'nin öğrencilerin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanacağına dair söz vermesine rağmen, gece bölümünde okuyan ilerici-devrimci öğrencilerin, faşistler tarafından okula sokulmadığı öğrenildi.

Öğrenciler kendilerine, "Ülkücü-milliyetçiler Akademi'ye gidemiyor siz de Eğitim Enstitüsü'ne giremezsiniz" denildiğini belirttiler.

A.Ü. Ziraat Fakültesinde fasistlerin idare ile işbirliği yaptığı iddia edildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi'nde faşistlerin idare ve polisle işbirliği yaptığı, devrimci öğrencilerin bölüm kartlarının sahte imzalarla değiştirildiği iddia edildi.

Konuya ilişkin bir açıklama yapan Genç Ziraat-Der Başkan Yardımcısı Seyfi Ali Yıldız, fakültenin tekrar faşistleştirilmesi için Ülkü-Bir başkanı profesör Orhan Düzgüneş ile Ülkü-Bir üyesi asistan Orhan Kavuncu'nun başkanlığında bölüm kartlarının sahte imzalarla değiştirildiğini, böylece öğrencilerin istemedikleri bölümlere gönderildiğini söyledi.

Yıldız, ayrıca, Dekanlığın olaya seyirci kaldığını belirterek işlemin iptalini istedi.

ÖĞRENCİLER SÜRESİZ BOYKOTA GİTTİLER

Kız öğrencisine sarkıntılık eden faşist, müdür yapıldı

MUĞLA—DEMOKRAT

Datça Lisesi'nde müdürlük yaptığı dönemde kız öğrencisine sarkıntılık ettiği ve çirkin tekliflerde bulunduğu öne sürülen ve bu nedenle kızı intihar eden bir faşist tekrar aynı okula müdür olarak verildi. Atamayı protesto eden lise öğrencileri süresiz boykota gitti.

Atama haberinin ilçede duyulması halkın tepkilerine yol açtı. Çeşitli gösteriler yapıldı ve bildiriler dağıtıldı. Dağıtılan bildirilerde "Irz düşmanı faşisti müdür olarak istemiyoruz" denildi.

Bildiri dağıtan gençlerden 4'ünün güvenlik görevlileri tarafından gözaltına alındığı ve 2'sinin Emniyette işkenceye tabi tutulduğu ileri sürüldü. Bunun üzerine atama ve işkence olaylarını protesto eden lise öğrencileri süresiz boykota gittiler. Bu arada öğrencilere önderlik ettiği iddia edilen 4'ü kız olmak üzere 6 öğrencinin daha gözaltına alındığı, ancak daha sonra serbest bırakıldığı kaydedildi.

Edinilen bilgiye göre sarkıntılık olayının ortaya çıkmasından sonra müdürün Öğretmen Lisesi'nde okuyan kızı da üzüntüsünden intihar etmişti.

TÜMAS Ankara Şube Başkanı Oktay Güneş:

Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Yurdundan gözaltına alınanlar rasgele seçildi

ANKARA(DEMOKRAT)

TÜMAS Ankara Şube Başkanı Oktay Güneş, Hacettepe Öğrenci Yurdu'ndan 12 Mart günü gözaltına alınan 200 öğrencinin rastgele seçildiğini açıkladı. Güneş, ayrıca Hacettepe Üniversitesi'nde mevcut yönetmeliklere aykırı uygulamaların yapıldığını belirtti.

Kısa adı, TÜMAS olan Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği Ankara Şube Başkanı Oktay Güneş 12 Mart'da Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Yurdundan forum yapıldığı gerekçesiyle gözaltına alınan 200 öğrencinin rastgele seçildiğini yurdun alt katlarında bulunan herkesin, o anda orada bulunmaları nedeniyle gözaltına alındığını açıkladı.

Ayrıca Hacettepe Üniversitesi'nin bazı fakültelerinde, 1. yarı yıl sınavları başlarken, bazı fakültelerde de 2. yarı yıl ders programlarının yapıldığını belirten Güneş, bu durumun yönetmeliklere aykırı olduğunu savundu. Yönetmelikler gereğince, öğrencilerin programlarını kendi kendilerinin yapması gerektiğini vurgulayan Oktay Güneş, program yaptırmayanların okuldan kayıtlarının silindiğini belirtti.

MESS ÜYESİ İŞVERENLER GREV "İDEOLOJİK"TİR DİYE DURSUN..

Yaşları 7 ile 10 arasında değişen çocuklar grev gözcüsü önlükleriyle en az babaları kadar ciddi ve kararlıydılar (Fotoğraf: Demokrat)

Rabak işçileri sonuna kadar kararlı

● Maden-İş Bölge Temsilcisi: MESS patronlarının sömürüleri, baskıları nasıl ideolojikse, bizim sömürüsüz, baskısız bir toplum için kavgamız da öylesine ideolojiktir

KOCAELİ (İsmet SEVİNÇ)

MESS-DİSK Maden-İş uyuşmazlığı sonucu Kocaeli bölgesindeki ilk grev Rabak'da başladı. İzmit'in Köseköy bölgesinde Ankara-İstanbul asfaltı üzerindeki Rabak işyerinde 362 işçi, büyük bir coşkuyla sürdürüyorlar ekmek kavgalarını.

Rabak'ın grevci işçileri bir geleneklerini sürdürüyorlar son grevleriyle. Ve ilave ediyorlar "Yakında Kocaeli şenlenecek" diye. "Bugün Rabak. Yarın Mannesman, Çelik Sanayii ve diğerleri..." peş peşe sürecek grevlerimiz. MESS patronlarının sömürüleri aldatmacaları sona erene dek, kavgamız devam edecek"

Alıştık artık grevsiz sözleşme imzalamamaya diyorlar. 50 yaşlarında, 15 yıllık bir Rabak işçisi katılıyor söze "nasıl grev yapmayalım" diyerek elindeki ücret bordrosunu gösteriyor. "Bak kardeşim, 15 yıllık işçiyim, aldığım 6 bin lira. Bunun 3 bini ev kirası, geri kalan 3 bin lirayla bu hayat pahalılığında 6 nüfusa nasıl bakarım ben. MESS patronları TV'de, burjuva basınında grev yok ideolojikti, yok politikti, bilmem ne diye karalamaya çalışarak, bizleri diğer emekçi kardeşlerimizden soyutlamaya uğraşıyorlar, ama boşuna. Biz işçiler artık uyandık" derken, Maden-İş bölge temsilcisi Tayyar Elmas alıyor sözü: "Elbette ki ideolojik. MESS patronlarının sömürüleri, baskıları nasıl ideolojikse, bizim ekmek kavgamız için, sömürüsüz, baskısız bir toplum için yürüttüğümüz savaşımımız da öylesine ideolojiktir" diyor. Ve devam ediyor: "MESS hiç bir talebimize olumlu bir tavırla yaklaşmadı!" diye.

Bu arada yılların sendikacısı Saffet Kayalar "sen bizim esas grevcilerimizi görmedin" diyerek üç küçük grev gözcüsünü gösteriyor. Yaşları 7 ile 10 arasında değişen bu üç küçük grevci, daha şimdiden babalarının, amcalarının ekmeklerini nasıl kazandıklarını yakından gördükleri için en az onlar kadar kararlı, en az onlar kadar inançlı ve büyük bir ciddiyetle grev gözcülüğü yapıyorlar.

Rabak işçileri "Bu kavga bizim kavgamız ve sonuna kadar da varız bu kavgada" dediler.

SAKAT İŞÇİLERE BİLE TAHAMMÜL EDEMİYORLAR

Çukobirlik Kadirli Kooperatifinde 12 işçi işten atıldı

● İşten cıkarılan 12 işçinin arasında bir ayağı diz kapağından kesik bir işçi de bulunuyor

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirlik Genel Müdürlüğü'ne bağlı Kadirli Kooperatifi'nde çalışan, 12 işçi işten atıldı. Edinilen bilgiye göre, Çukobirlik Kadirli Kooperatif Müdürlüğü'nde çalışan, Musa Okumuş, Turan Akgöllü, Duran Demirci, Ali Adaş, Ayten Saygılı, Yüksel Tunç, Ali Dinçel, Ramazan Söyler, İrfan Bildirici, Mehmet Kömür, İnci Püsküllüoğlu, ve Emine Tecirli adlı işçiler işten atıldı.

Çukobirlik işvereni tarafından, Kadirli Kooperatifinden işten atılan bir ayağı diz kapağından kesik olan Ali Dinçel, Demokrat muhabirine kendisinin ve arkadaşlarının işten atılmalarıyla ilgili şu açıklamayı yaptı.

"Benim bir ayağım diz kapağından kesik. Beni Demirel hükümeti işten attı. Şimdi köşe başlarında dilenecek miyim? "Demirel'in örtülü MC'sinin yapısı, masum insanları köşe başlarında dilendirmek oluyor, kader bu, ben de dilenirim."

Öte yandan Kadirli Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Lütfü Eker ile Kooperatif Müdürü Kazım Eser'in ÜGD'li faşistleri, yüksek maaşla güvenlik görevlisi olarak işe aldıkları belirtildi.

Son zamlardan sonra giyim mağazalarına uğrayamayan halk bugün "bit pazarları"ndan giyiniyor. Ama yarın, böyle giderse oraya da gidemeyecek.

Geçim sıkıntısından halk bit pazarlarına akın ediyor

ADANA (DEMOKRAT)

Geçim sıkıntısı altında ezilen halkın "bit pazarlarına" akın ettiği gözleniyor.

Pazarda alış-veriş yapan yurttaşlar, "zamlardan sonra mağazalardan giyinmek olanaksız hale geldi. Biz de eski-püskü de olsa buralardan giyinmeye çalışıyoruz" dediler.

Öte yandan eskiden beri böyle satış yapamadıklarını söyleyen bit pazarı esnafı ise: "Zamlardan sonra satışlarımızda birden bire bir canlılık başladı. Allaha şükür geçimimizi temin ediyoruz. Eskiden buralarda sinek avlardık" dediler.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yönetimine AP, CHP ve MHP koalisyonu seçildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu üyesi Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu Zonguldak'ta yapıldı.

Olaylı geçen Genel Kurul'da Amasra-BKİ delegelerinin sendika yönetimini, işvereni, düzeni ve önce kömür diyen anlayışı eleştiren konuşmalarının, divan ve yönetim tarafından sık sık kesilmesi üzerine salonda hava gerginleşti.

Bu arada Amasra delegelerinin faşistler tarafından kongre sırasında, ara vermelerde ve kaldıkları otellerde tehdit edildikleri öğrenildi.

Genel Kurulu sonuçlanan Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu Başkanlığına Mehmet Tezer, 2. Başkanlığa da MHP yanlısı Yakup Kayabaşı getirildi. Genel Sekreterliğe CHP'li Yusuf Ziya Kara, Teşkilatlanma Sekreterliğine AP yanlısı Yekta Kalafat getirilirken Mali Sekreterliğe Hasan Yaman seçildi.

Tapu Kadastro Sosyal Yardımlaşma Derneği yönetimine devrimci ve demokratlar seçildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Sosyal Yardımlaşma Derneği Genel Kurulu dün Türk-İş salonunda yapıldı.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün, toplam üyesi 1260 olan Sosyal Yardımlaşma Derneği'nin genel kuruluna 300 kişi katıldı. Devrimci demokratlardan oluşan liste 198 oyla yönetime getirilirken, bazı CHP'lilerin de desteklediği AP ve MHP'lilerden oluşan liste 98 oy alarak seçimi kaybetti.

Öte yandan Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Personeli Meslek Birliği Derneği Genel Kurulu Menekşe Sinemasında yapıldı.

Tapu Kadastro Personeli Meslek Birliği Derneği Genel Kurulu'nda 154 üye bulundu. Yönetim kurulu seçimlerine iki liste katıldı. Seçimleri "devrimci memurlar" listesi 86 oyla kazanırken, yurtsever devrimciler, devrimci demokratlardan ve diğer gruplardan oluşan "devrimci birlik ittifakı", 68 oy aldı.

TMO Memur Yardımlaşma Derneği seçimlerini ilericiler kazandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Toprak Mahsulleri Ofisi, Memur Yardımlaşma Derneği Genel Kurulu önceki gün genel müdürlük binasının sinema salonunda yapıldı. Yönetim kurulu seçimini ilerici, demokratlardan oluşan liste kazandı.

Toplam altıyüz üyesi bulunan TMO Memur Yardımlaşma Derneği Genel Kurulu'na beşyüzelli kişi katıldı. Ali Pekseven'in başkanlığındaki ilerici, demokratların listesi 204 oyla yönetim kuruluna getirilirken, Yavuz Ünsal başkanlığındaki sağcı, gerici liste 130 oy aldı.

Bulancak'ta tanker dolusu gaz yağı ele geçirildi

BULANCAK (AKA)

Bulancak'da ihbar sonucu, bir tanker dolusu gazyağı ele geçti.

Bilindiği gibi daha önce sigara, zeytinyağı, margarin, kesme şeker ve deterjan derken bu kez de tanker dolusu gazyağı ele geçirildi.

Kasaba'daki gençlerin stokçulara karşı mücadelesi sonucu gıda maddeleri, diğer mamul maddeleri yasalara uygun olarak satılıyor.

Trabzon yönünden gelen tankerin içinde gazyağı olduğu söylentilerine karşı emniyete haber verilmesi sonucu gazyağı dolu tankere yetkililer tarafından el konulup halka eşit şekilde dağıtıldı.

Antalya'da Yurtsever Gençlik Derneği arandı,11 kişi gözaltına alındı

Tunceli'de faşistler hastaneyi kurşunladılar

HABER MERKEZİ

Tunceli'de bulunan Devlet Hastanesi kimliği belirlenemeyen faşistlerce tarandı, Hastanenin taranması sırasında koridarda bulunan personelden Mehmet Söylemez ile, Hüseyin Varlı ayaklarından yaralandılar. Yaralılar Hastaneyi silahla tarayanları görmediklerini, aynı hastanenin Şubat ayı içersinde de tarandığını ve can güvenliklerinin olmadığını söylediler.

- DİYARBAKIR'DA KAHVE TARANDI,BİR KİŞİ ÖLDÜ
- KONYA'DA ÖLDÜRÜLEN AVUKATIN CENAZESİ TOPRAĞA VERİLİYOR.
- GÖLCÜK'TE İKİ KİŞİ AĞIR YARALANDI.
- 217 KİŞİ SIKIYÖNETİM BÖLGESİ DIŞINA ÇIKARILDI.
- MANİSA AKHİSAR'DA BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- İZMİR'DE 3 KİŞİ YARALANDI.
- İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRENCİ YARALANDI.

ANTALYA'DA YURTSEVER GENÇLİK DERNEĞİ ARANDI

Antalya'nın Ali Çetinkaya Caddesinde bulunan Yurtsever Gençlik Derneği'nde arama yapan güvenlik kuvvetleri, Dernek Başkanı İnşaat Yüksek Mühendisi Erol Toprak ile dernekte bulunan 11 kişiyi "Gizli örgüt toplantısı yaptıkları"gerekçesiyle gözaltına aldılar.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞININ AÇIKLAMASI

İçişleri Bakanlığı Basın Bürosundan yapılan açıklamada son 15 gün içersinde polisçe yapılan operasyonlarda elde edilen sonuçlar açıklanarak bu tarihlerde aşağıda belirtilen sol görüşler yanlısı kişilerin gözaltına alındıkları öne sürüldü:

"Sivas'ta Devrimci-Yol'dan 6 kişi, Eskişehir'de Devrimci Sol'dan 2 kişi, Halkın Kurtuluşu, 2 kişi, Balıkesir'de Devrimci-Yol 3 kişi, Ankara'da Kurtuluş 20 kişi, Devrimci Sol 11 kişi, Devrimci Yol 2 kişi, Devriimci Halkın Birliği 11 kişi, Trabzon'da Devrimci Yol 1 kişi, Kurtuluş 1 kişi, İzmir'de Kurtuluş 10 kişi, Halkın Kurtuluşu 7 kişi, Tekirdağ'da Halkın Kurtuluşu 2 kişi, Kayseri'de TKP/ML Partizan 1 kişi, Devrimci Halkın Birliği 2 kişi, İzmir'de Eylem Birliği 2 kişi, Devrimci Yol 1 kişi, Samsun'da Halkın Kurtuluşu 1 kişi, Kurtluş 3 kişi Bursa'da Devrimci Yol 19 kişi, Halkin Kurtuluşu 12 kişi, Halkın Yolu 3 kişi, Kurtuluş 1 kişi, Artvin'de Devrimci-Yol 1 kişi, Kocaeli'nde Eylem Birliği 3 kişi, TKP/ML Partizan 1 kişi, Erzincan'da TKP/ML partizan 1 kişi Devrimci Halkın birliği 1 kişi, Adana'da Türkiye İhtilalci Komünist Partisi 5 kişi, İstanbul'da Halkın Devrimci Öncüleri 12 kişi, TKP/ML 1 kişi Adana'da Halkın Kurtuluşu 6 kişi, Bursa'da Genç Komünistler Birliği 20 kişi, Kayseri'de Devrimci Yol 2 kişi Elazığ'da Devrimci-Yol 6 kişi, Samsun'da Kurtuluş 4 kişi, Kırşehir'de Devrimci-Yol 7 kişi, Malatya'da Mücadele Birliği 5 kişi, Emeğin Birliği 10 kisi."

İZMİR'DE 3 KİŞİ YARALANDI

İzmir'in Gürçeşme semtinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu Mustafa Akgünlü, Remzi Akgünlü ve Ramiz Güler adlı kişiler yaralandılar.

İzmir'de Türk-İş'e bağlı Petrol-İş şubesinin bulunduğu binaya kimlikleri belirlenemeyen kişilerce konulan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Olayla ölen yada yaralanan olmadığı bildirildi.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRENCİ YARALANDI

Şirinevler'de Yapı Meslek Lisesi öğrencisi Oktay Boz kimlikleri belirlenemeyen iki kişi tarafından açılan ateş sonucu yaralandı. Oktay Boz'un sağ görüşlü olduğu bildirildi.

- Sultanahmet'te dün erken saatlerde battaniyeye sarılı iki erkek cesedi bulundu.

Sultanahmet Küçükayasofya Kalleci Sokağa bir ihbar üzerine giden polis ekibi battaniyeye sarılı iki erkek cesedi buldu. Cesetlerin üzerinde kimliklerini belirten bir belge bulunmadığını belirten yetkililer, ikisinin de iple boğulduğunu açıkladılar.

KONYA'DA ÖLDÜRÜLEN AVUKATIN CENAZESİ TOPRAĞA VERİLİYOR

Çağdaş Hukukçular Derneği Konya Şubesi Başkanı Mustafa Ufacıkın yazıhanesinde bir silahlı faşistin saldırısına uğrayarak öldürülen CHP li Avukat Aytekin Olcay'ın cenazesinin bugün toprağa verileceği bildirildi. Olaydan sonra yakalanan saldırgan Hasan Çiftçi'nin daha önce de CHP'li Avukat Ali Niyazi Uğur'u yaraladığı Konya Emniyet Müdürlüğünce de doğrulandı. Her iki olayı üstlenen Hasan Çiftçi adlı faşistin Antalya Aksu Eğitim Enstitüsü öğrencisi olduğu ve Konya'da bir inşaat şirketinde 6 aydır çalıştığı belirtildi. Öte yandan daha önce yaralanan Niyazi Ugur'un sanığı teşhis ettiği öğrenildi. Saldırı sırasında yaralanan Avukat Elibol ile Seyyar satıcı Uğur un sağlık durumlarının iyiye gittiği, tedavilerine devam edildiği bildirildi.

Avukat Aytekin Olcay'ın cenaze törenine CHP yöneticileri ve parlamenterlerinin katılacağı öğrenildi.

MANİSA AKHİSAR'DA BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Manisa'nın Akhisar ilçesine bağlı Süleymanlı kasabasında kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından üzerlerine ateş edilen iki bekçiden biri öldü. Biri ağır yaralandı.

Devriye gezen bekçiler Ekrem Bagül ile Fedai Aslan sabaha karşı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Açılan ateş ile bekçilerden Ekrem Bagül öldü, Fedai Aslan ise Akhisar Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

GÖLCÜK'TE İKİ KİŞİ AĞIR YARALANDI

Önceki gün DİSK tarafından yapılan mitinge katılmak için Adapazarı'na gelirken. Gölcük'te bir grup faşistin saldırısına uğrayan iki kişi ağır yaralandı. Gölcük Kavaklı Mahallesindeki işçi gazinosuna gelen 30-40 kişilik bir grup faşistin saldırısına uğrayan Mescit Sırmen ve Fatih adındaki kişiler ağır yaralanarak tedavi altına alındı.

DİYARBAKIR'DA KAHVE TARANDI BİR KİŞİ ÖLDÜ

Diyarbakır Bağlar Korhat semtinde bulunan ve genellikle Demiryolunda çalışan işçilerin oturduğu kahve silahlı iki kişi tarafından tarandı. Açılan ateş sonucu kahvede oturmakta olan Kerim Hamidanoğlu olay yerinde öldü. Hamidanoğlu'nun sıkıyönetim tarafından arandığı bildirildi. Olayda kahvenin yanındaki fırın sahibi Sabir Karabulut ile kimliği tespit edilemeyen bir kişi yaralandı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü 20 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

- Öte yandan İzetpaşa Caddesi üzerinde bulunan Emek sineması sahibi Sıraç Kolsuz kimliği tesbit edilmeyen üç kişinin açtığı ateş sonucu yaralandı. Olay sırasında yoldan geçmekte olan Recep Yılmaz ve Mustafa Bakır adlı çocuklar da yaralandı Yaralılar Tıp fakültesinde tedavi altına alındı.

217 KİŞİ BÖLGE DIŞINA ÇIKARILDI

Adana, Kahramanmaraş-Gaziantep, Adıyaman Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı, 15 Şubat ile 15 Mart, 1980 tarihleri arasında yetki ve sorumluluk bölgesinde Sıkıyönetim kuvvetlerince yürütülen soruşturma, arama ve operasyonlar sonunda adam öldürme ve çeşitli eylemlere katıldığı öne sürülen 428 kişinin gözaltına alındığını bildirdi. Yapılan açıklamada aynı süre içersinde "Genel güvenlik ve kamu düzeninin korunması" amacı ile şüpheli görülen, 217 kişinin de bölge dışına çıkarıldığı belirtildi

Bulancak'ta pahalılığı protesto mitingi yapıldı

BULANCAK (DEMOKRAT)

Giresun'un Bulancak ilçesinde çok sayıda yurttaşın katıldığı bir miting yapıldı. Ballıca Mahallesi halkı mitinge "zam-zulüm değil, yol, su, kanalizasyon istiyoruz" yazılı bir pankartla katıldı.

Sıkı güvenlik önlemleri altında yapılan mitinge çevre ilçe ve köylerden de katılım oldu. Mitinge katılanlar, "IMF emreder Demirel zam yapar, zam-zulüm-işkence, işte faşizm, fındık bizim canımız, sömürenler düşmanımız, zama-zulme karşı tek yol devrim" gibi sloganlar söylendi. Yapılan konuşmalarda "Demirel'in ekonomiyi kurtarma bahanesiyle halkı açlığa ve yoksulluğa ittiği, bunun IMF tarafından istendiği ve ülkeyi emperyalist kuruluşların yönettiği her yerde olduğu gibi Bulancak'ta da malların karaborsa satıldığı, öğretmen ve memurların kıyıma uğratılarak sindirilmek istendiği" belirtildi.

İlçe girişinde önlem alan güvenlik kuvvetleri, Tirebolu, Keşap, Dereli ve Giresun'dan mitinge katılmak için gelen 200 kişiyi kimlikleri olmadığı gerekçesiyle Bulancak'a sokmadı ve gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişiler Giresun'a götürüldü ve daha sonra serbest bırakıldı. Yaklaşık 300 dolayında bir topluluk ise mitingin bitişine kadar ilçeye alınmadı.

Ballıca Mahallesi halkının, "Zam-zulüm değil, yol, su, kanalizasyon istiyoruz" yazılı bir pankartla katıldığı miting olaysız bir şekilde dağıldı.

FAŞİSTLER HALKA TEHDİT MEKTUPLARI GÖNDERİYOR

ANKARA (DEMOKRAT)

Faşistlerin "kurtarılmış bölge" ilan ettikleri yerlerde, halkı göçe zorladıkları bildirildi.

Gaziantep'in Islahiye ilçesine bağlı Fevzipaşa bucağında, bir ilkokul öğretmenine gönderilen mektupta üç gün içinde, okulunu ve Fevzipaşa'yı terketmesi istendi.

Şehirlerarası kara ve demiryolu üzerinde bulunan Fevzipaşa'da faşistlerin uzun süreden beri halka terör uyguladıkları bildirildi. Özellikle lisede TÖB–DER'li öğretmenlerin sınıflarda bile dövüldüğü, Ahmet Günebakan adlı faşistin, okullarla hiçbir ilgisi bulunmadığı halde, yeni hükümetin kurulması ile birlikte, okula gelerek silahla Müdürü tehdit ettiği ve yönetimi ele alarak 'müdür" gibi davrandığı iddia edildi.

- 3 BİN İMZALI DİLEKÇE VERDİLER

Yeni sahra halkı Belediyeden otobüs, yol ve su istedi

Esat PAPİLA

İstanbul Kadıköy ilçesine bağlı Yeni Sahra halkı, otobüs yol ve su sorunlarının çözümü için hazırladıkları 3000 imzalı bir dilekçeyi 15 kişilik komite ile İstanbul Belediye Başkan Vekili Yaşar Tezcan'a verdiler.

Komitenin sözcüleri, Yaşar Tezcan'a mahallelerinin 35 bin nüfuslu olduğunu belirterek şöyle dediler: "Mahallemiz 20 bin çalışanı ile bugüne kadar ihmal edilmiş bölgelerden biridir.Halkımız 12 yıldan beri ulaşımını sadece 7 minibüs ile yapmaktadır. Çoğu işyerlerine yürüyerek gidiyor.En yakın otobüs durağı 3-4 km. mesafededir. Birçok kereler otobüs için başvurduğumuz halde yol olmadığı gerekçesi ile otobüs verilmedi. Bunun üzerine belediyenin teknik yardımları ile yolumuzu kendimiz yaptık. Fakat belediye birçok otobüs satın aldığı halde hâlâ yolların bozuk olduğunu söyleyerek otobüs vermedi"

Sözcüler daha sonra, yol ve su sorunlarının da olduğunu söyleyerek, şu anda yalnızca ana cadde ve yakındaki sokaklarda suyun aktığını oysa mahallenin büyük bir bölümünün ihtiyaçlarını tankerlerle gidermeye çalıştıklarını anlattılar. Ve en kısa sürede çözüm getirilmesini istediler.

KOMİTENİN İSTEKLERİ HAKLI BULUNDU

Belediye Başkan Vekili Yaşar Tezcan, halkın isteklerini haklı bularak, gerekli yerlerle ilişki kurdu. Başkan Vekili, 30 Mart'a kadar yeni hat uygulamasına geçilmesinin mümkün olmadığını söyleyerek, sorunun erken çözümü için İETT Kadıköy Otobüs İşletmesi ve İETT Genel Müdürlüğü ile birer görüşme yaptı. tezcan görüşmeden sonra sözcülere, Kadıköy Otobüs İşletmesi Şefi Mahmut Eren'e yeniden başvurmalarını, sonuç alamadıkları takdirde sorunu 'Ulaşım Komitesi' aracılığı ile çözmeye çalışacağını söyledi.

SPOR AKADEMİSİNİN BAHÇESİNDE HAYVANLAR OTLUYOR

- "Mezun olunca ne iş yapacağımız belli değil"
- "Durumumuza en kısa zamanda çözüm getirilsin"
- "Okuldan başka her şeye benzeyen bir binada eğitim yapıyoruz"

Türkiye'nin en geniş ve modern tesislerine sahip olan Anadolu Hisarı Spor Akademisinde, öğrenciler spor yapamazken, çeşitli hayvanlar sahalarda rahatça dolaşabiliyorlar. Bir de top verilse... (Fotoğraf : Cengizhan Güngör)

Akademi öğrencileri:

"Okulumuzun kuruluş yasası bile yok"

Cengizhan GÜNGÖR
Neyyire ÖZKAN

Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi'nin statüsü hala belirlenmedi. 1. MC döneminde eğitime açılan okul Akademi olarak adlandırılmasına karşın, okuldan mezun olanların durumları kuruluş yasası olmadığından açıklığa kavuşmuş değil.

550 öğrencisi bulunan ve beden eğitimi öğretmeni, antrenör, monitör, masör, spor tıp uzman yardımcısı yetiştirmek amacıyla öğrenime açılan okuldan bugüne kadar mezun olanlar eğitim yaptıkları dallarda iş bulamadılar. Yalnızca okul mezunlarından on kişi okulda memur ve öğretmen olarak kalabildi.

"İŞİMİZ BELLİ DEĞİL..."

Öğrenciler, yarınlarının güvence altında olmadığını belirterek, "Çalışma alanlarımız belirlenmiş değil. Eğitim programında değişik ihtisas dalları olmasına karşın, işe girmede "ihtisas" faktörünün hiç bir yararı olmuyor. Çünkü sözkonusu antrönörlük, masörlük alanlarda çalışanlar, bu işin piyasasına hakim olanlar. Ünlü ye eski sporcular. Kimse okulun diplomasına bakarak bize iş vermiyor." dediler.

Okul sonrası iş bulabilme olanaklarının okulun kuruluş yasasının çıkmasıyla biraz olsun yaratılabileceğini söyleyen Akademi öğrencileri, kendilerine çalışma olanaklarının sağlanabileceğini belirtiyorlar:

"Dışarda açılan ve dolaylı olarak spora katkısı bulunan jimnastik, karate, judo vb. tipteki spor salonları en azından bu konuda ehliyetli olan Akademi mezunları tarafından açılabilmeli ve böylece bu salonların sırf ticaret amacı önlenmelidir. Fazla işçi çalıştıran fabrikalarda kurulacak olan spor tesislerinde Akademi mezunları görev yapmalıdır."

"TESİS VAR, EĞİTİM YOK"

Merkezi sistemde puan tutturan öğrencilerin ikinci bir elemeye tabi tutularak spor branşları üzerinde sınava girerek kayıt yaptırabildikleri okulun tesisleri oldukça yeterli. Ancak bunların kullanılmaz durumda olması ve öğretmen kadrosunun yetersiz kalması eğitimin aksamasına yolaçıyor. Örneğin okulda görevli bulunan öğretmenler 3 yıllık Eğitim Enstitüsü mezunları olmalarına karşın, yetiştirdikleri öğrenciler 4 yıllık akademi mezunu oluyor.

Öte yandan, okulun uygulamaya dayanan bir eğitim yapması birçok araç ve gerece gereksinim duyuruyor. Spor tesisleri geniş olmasına karşın sözkonusu araç gereçler kısıtlı kalıyor. Varolanlar da bakımsız olduğundan kullanılamaz durumda. Örneğin öğrencilerin derslerden sonra duş yapması zorunlu. Okulun tüm öğrencileri sağlam olan 2 duştan yararlanabiliyor. Geri kalan duşlar çalışmaz durumda. Duşların yaptığı pisliğin her yıl bir çok öğrencinin hastalanmasına yolaçtığı belirtiliyor. Aynı şekilde soyunma odaları çok dar ve pislik içinde. Kış günleri odaların ısısı sıfır derecenin altında oluyor.

Okulun içinde geniş bir sağlık merkezi bulunuyor. Ancak burada görevli bir doktor olmadığından kullanılamaz durumda.

Atletizm pisti olarak yapılan alan ise, bugün çeşitli hayvanlara otlak olmuş durumda.

"FAŞİSTLER ÖĞRENCİLERE SALDIRIYOR"

Genellikle ilerici ve devrimci öğrencilerin okuduğu Spor Akademisinin en buyük sorunlarından biri de ulaşım ve yurt konusu.

Okulun öğrencilerine Okmeydanı'nda bulunan Hürriyet'i Ebediye yurdu tahsis edilmiş. Ancak yurt ve okul birbirinden km'lerce uzakta. Okula gidiş gelişlerde faşistlerin yoğun olarak bulunduğu Çengelköy'de kendilerine birkac kez saldırılar olduğunu belirten öğrenciler, "Biz okul idaresinden boş duran otobüsün ulaşım için tahsis edilmesini istedik. Bu istek hep yanıtsız kaldı. Ya yurt okulun yakınına getirilsin ya da boş otobüs ulaşımımız için kullanılsın" diyorlar.

BAŞVURULAR HEP SONUÇSUZ KALDI

Öğrenciler sorunlarını ard arda sıralıyorlar. Bu sorunların çözümü için birçok kez Bakanlığa başvurulmuş. CHP döneminde kendilerine, "Okulunuz MC döneminde kuruldu, çaresini onlar bulsun" denilmiş. Şimdiki Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'la görüştüklerini belirten öğrenciler, "Bakanla yarım saatlik görüşmede bize sadece kendi hayatını anlattı. Sorunlarımıza hiç kulak asmadı." dediler.

Başvurularının sürekli sonuçsuz kalması öğrencilerin yetkililerden beklentilerini yitirmelerine neden oluyor. Bu konuda öğrenciler, "Bundan sonra dile getireceğimiz istekler sadece istek olarak kalacak. Sorunlarımızın çözümü, bizzat biz öğrencilerin ve eğitimcilerin bunlara sahip çıkarak mücadele etmesini gerektiriyor. Bu da sporun egemen sınıfların ellerinde kitleleri uyuşturmak üzere kullandıkları bir araç olmaktan çıkarılıp, gerçekten kitlelere malolması mümkün olacaktır.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Hangi taşı kaldırsan altından %2 çıkıyor

Ecevit Tarsus mitinginde hoşuna gitmeyen sloganları duyunca hayli hiddetleniyor... "Bunları mitinglerimize sokmayacağız.. Ve CHP içine sızdırmayacağız. Sırtımıza bir kene gibi yapışan bu sahte solculara seçimlerde oy vermezseniz, oylarımızın oranı yapılacak seçimde % 50'nin üstüne çıkar..." diye bağırıyor.

Hayrettir.

Sen iktidardayken yokluklar ve hayat pahalılığıyla halkın sırtına bin, sonra da kalk CHP'nin sırtındaki kenelerden sözet, "sahte solcu" kenelerden. "Özgürlük" diye ortaya çık, "tedbirler paketini" hazırla, "onurluluk" de IMF'ye avuç aç, "sömürü" de, patronları kolla. Sonra da kendi gibi düşünmeyenlere "kene" de..

"Onlar %2" diyor bir takım insanlara. "Önemsizdirler" diyor. Ondan sonra kalkıp "bu sahte solculara oy vermeyin, % 50'nin üzerine çıkacağız" diyor. İnsaf bay Ecevit insaf... %2'den alacağınız oyun ne önemi var? Zaten onların bir bölümü de "boykot" filan demişlerdi hatırladığımız kadarıyla.. Verseler ne olacak.? Koskoca AP'nin oyları dururken % 2 ile ne uğraşırsınız..?

Hem ne diye "onlara oy vermeyin" diyorsunuz..? Eğer bu %2'ye bel bağlıyorsanız vay halinize. Siz AP'nin oylarını kazanmaya bakın. Yurdun dört bir yanında saldırıya uğrayan CHP'li yurttaşlar da bu çabalarınızı takdirle (!) izliyorlardır herhalde

GÜNEY HABER
14 MART 1980 CUMA 500 KURUŞ

Yararlı bir hizmet

Bir Adana Gazetesi, 14 Mart 1980 Cuma günü, doğrusu çok yararlı bir hizmette bulundu. "Güney Haber" adlı bu ciddi gazetemizin, bu değerli hizmeti sayesinde Çukurovalı pamuk işçilerimiz, Adana'lı Mersin'li hamallarımız vb. yani halkımız, THY'nin o gün hangı saatlerde Ankara ve İstanbul'a sefer yaptığını da öğrenmiş oldular.

Söyle ki:

T.H.Y. Uçak Seferleri

ADANA ANKARA İSTANBUL — ANKARA İSTANBUL ADANA

Günler	Hergün	6	1-2-3-4	2-3-4-5	Hergün	Günler	Hergün	5	1-2-3-4	1-2-3-4-5	Hergün
Ada.K	07.05	17.55	22.05	10.05	19.40	İst K	23.00	15.55	20.05	08.00	16.30
V E.Boğa K				11.05 12.35	20.40 21.20	V E.Boğa K				08.50 09.30	17.15 18.50
İst V	08.30	19.20	23.30	14.30	22.15	Ada V	00.20	17.15	21.25	10.25	19.05

THY'de grev varmış, ne gam!....

KİT'ler ve İTler

Ünlü işadamımız Vehbi Koç, Alman televizyonunda "Türkiye'de KİT'lerin başarılı olma şansı yok" demiş.

Koç ayrıca, Türkiye'deki politikacılarda sorumluluk duygusu olmadığını da sözlerine eklemiş.

KİT'lerden devlet desteğinin çekilerek meydanın "İT"lere bırakılması sayın Koç'u haklı çıkarmıyor mu?

Günaydın

MHP'nin yayın organı olan Hergün Gazetesi manşetinde "Baştürk savaş ilan etti" şeklinde yazıyor.

—Günaydın

Bu ülkede, ezilenlerle ezenlerin yıllardır savaş halinde olduğunu bilmiyordunuz herhalde...

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1–Piyasa gereğinden çok kağıt para çıkarmaktan paranın değeri düşüp fiyatların yükselmesi.
2-Geçer fiyat–Lityum elementinin simgesi-Bir beğlaç
3–Küçük Bitkilere verilen ortak ad.–TERSİ: Dünyamızın uydusu-Sabahın gün doğmadan önceki saati 4–Eğlendirici oyunlardan herbiri–Bir harfin yumuşak okunuşu
5 Üniversitelerde uygulama çalışmaları,yabancı dil öğretimi vb. ile görevlendirilen öğretim üyesi yardımcısı.
6-Kalsiyum'un simgesi-Ceylan-
7-Birbirine aykırı iki kısma ayrılış-İlenme, beddua.
8-Baskıdan kurtarıp serbest bırakma-Erdemleri bakımından çok büyük.
9–Devirli devimlerde, bir saniye içindeki salınımların sayısı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1–Bir toplum yada ülkedeki üretim, dağıtım ve servetlerin tüketim durumu ile ilgili olguların tümü.
2–Söylev–Donarak yağan su buharı- 3–Bir Avrupa ülkesi dilinin kısa yazılışı–Tansık, harika- 4–Hayatını yatakta geçiren hasta. 5–Bir tehlike olduğunda bunu herkesin haber alması için verilen işaret-Verme. 6–Bir nota–Bir ajans simgesi. 7–Sodyumun simgesi–İnsanın düşünme, anlama ve bir şeyi önleme yetisi. 8–Küre içi biçiminde bir aynaya koşut olarak gelen ışınların yansıdıktan sonra toplandıkları nokta–Üstü kapalı pazar yeri. 9–Nane yapraklarından çıkarılan esans.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■			■		
3			■			■			
4							■		
5								■	
6		■			■	■			
7							■		
8	■					■			
9								■	■

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1–Demokrasi. 2–Elek-Aral- 3–MİT-Adl. 4–Ozalit–Ak. 5–Kez-Irk- 6–Oran-AA- 7–Akrobat- 8–TKİ- Ezici. 9–İs Kum

YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1–Demokrat. 2–Elize-K KK 3–Metazori. 4–Ok-Ro. 5–Ti-Abes. 6–Ra-Tınaz. 7–Ara-Tik. 8–Sadaka-Cu. 9–İlik-Alim.

At gözlüğü

Süleyman BULUT

At Gözlüğü, adı hemen anımsanacaktır, 978 sonuna doğru televizyonda gösterilen film. Hemen ardından da, etkili ve yetkili çevrelerin özellikle reklamcıların protestolarını, halkın ise ilgi ve takdirini toplamıştı.

Türkiye televizyonunun yayın olayı At Gözlüğü, şimdi kitap olarak elimizin altında. (1) Senaryosunun arkasına, filmin aldığı olumlu, olumsuz eleştiriler, basında çıkan yazılar eklenerek, olay belgelenmiş.

At Gözlüğü'nün gerçek hayatta bizi gönderdiği yer, reklamlı toplumun (Kapitalist toplum) reklam olayını nasıl bir işleyiş içinde gerçekleştirdiği, bunun insan ilişkilerindeki etkisidir.

Film bu göndermeyi, "şudur' gibi bir kesinlemeden öte ''şöyle işlemektedir' gibi olabilirlilikler açısından yapar. Açıklayalım:

Anımsarsanız, film, Vedat'ın yaptığı bir film gösterime hazırlanırken başlamaktadır. Biraz sonra gösterilecek olan bu filmin adıdır, At Gözlüğü. Vedat'ın yerini Ferit alır. Ferit burjuva toplumun çelişkilerinin farkında bir şairdir. Eşi bir ,tiyatroda çalışmasına karşın ekonomik sıkıntının boyunduruğundan kurtulamamışlardır. Reklam şirketi ise, değişen toplumun değişen duyarlığını reklam filmlerine yansıtıp, kitleleri etkileyebilecek "yaratıcılar' aramaktadır. Ferit kendisine sunulan önerileri benimser. Gerçekten de etkili olabilen reklam spotları yapar. Ama yaptığı her spot daha önce de farkında olduğu toplumun çelişkilerini, daha bir görülebilir kılar. Buna ayak uyduramadığı ya da uydurduğu ölçüde rahatsız olduğu insan ilişkilerini de eklersek, Ferit'in bocalamasının büyüdüğünü söyleyebiliriz. Ekonomik anlamda daha iyi yaşamanın sınırı yoktur. Ferit kendisine sunulan yeni olanakları iteleyip, ayrılır işinden. Filmin içindeki, At Gözlüğü filmi burada biter. Yani Vedat'ın yaptığı film.

Vedat arkadaşlarının kutlamalarını karşılamaya çalışırken, telefondan istenir. Bir reklam firması aramaktadır kendisini. Ra-Te adındaki bu reklam firmasının yetkilisi, seyrettiği At Gözlüğü filmi dolayısıyla şunu der Vedat'a:

–....Gelişmemiş, geri kalmış bir ülkenin tüketim çıkmazını ne güzel vurguladınız. Gerçi, işini bırakıp gidebilmişse, Ferit'i biraz idealize etmişsiniz sayılır. Yaptığınız bu yönden güdümlü, ama zararı yok, sizin gibi yetenekler, sanatımızın yüz akı. Sizlere ihtiyacımız var.

Ve daha önce Ferit'e yapıldığında izlediğimiz büyük paralı, katlı, otomobilli çalışma önerisi.

Bu içiçe eleştirellik, ilgiyi, Vedat'ın ya da Ferit'in durumlarından daha çok, reklam mekanizmasının işleyişine çakmaktadır. Bu ise, yazar için yapımcı için, olumlu, başarılı bir nokta.

O noktaya gelinebildiği için, topluma doğalmış gibi sunulan reklamın hiç de doğal olmadığını görebiliyoruz. Kapitalist toplumun en büyük at gözlüklerinden biri de, hiç de doğal olmayan bir takım olguları doğalmış gibi sunması, benimsettirebilmesidir.

Filmde kullanılan reklam spotları, bu doğallığı özellikle deşifre edici nitelikte.

At Gözlüğü'nün bu nitelikleridir ki, vurduğu yerden ses getirebilmiştir.

(1) AT GÖZLÜĞÜ. Oktay Arayıcı. Ok Yayınları, Kasım, 1979.

GEZİ NOTLARI....

Kamiller, cahiller elinde zar!...

Battal PEHLİVAN

Adana'ya gideceğim.

Ankara Garı'nda trene biniyorum.

Orası ana-baba günü. Gurbete gidenler, sılaya dönenler, uğurlananlar, uğurlayanlar, ağlayanlar, gülenler...

—Simmiit, gevrek gevrek, tazee...

—Mektup yaz ha...

—Selam söyle anana, geline. Selam söyle Hasan Hüseyin'e..

—Çocukları öp benden taraf...

—O işi hal edersen haber et.

—Güle güle gidin.

—İyi yolculuklar.

—Çabuk binin. Bir yer bulun kendinize. Ayakta kalırsınız ha.

....

"Tren" sözcüğünde bir özellik var. O konuşulunca usa gurbet gelir, sıla gelir, hasretlik gelir... Rumeli, Yemen, Kars, İstanbul, askerlik, savaş yılları... Hepsi sanki, trenden türemiş sözcükler... Delikanlı trenle gitmiş askere... Başlık parasını ödeyebilmek için, gurbetin yolunu onunla tutmuş. Dönmüş, dönememiş... Amma her durumda da bir türkü, bir öykü bırakmış dilden dile dolaşan... Erkeğini beklerken, kara trenin gelmesi için dua etmiş, Anadolu kadını... Bazen yalvarmış, bazen de sövmüş her düdük çalışta...

"Bu nasıl trendir gelmek bilmiyor
Gurbet ilden yarim, alıp gelmiyor
Uyy nidem ben..."

Her yer dolu.. Birinci mevki, ikinci mevki, yataklı vagon...

Biletimi uzatıyorum, bir görevliye. İki komparduman sonraymış, yerim. Katarın arkasına doğru yürüyorum. Vakit gece. İki vagon arkaya zar zor geliyorum. İğne atsan yere deymez. Ortada bir boş koltuk görüyorum. Yerim orasıymış...

Katar ağır ağır yürümekte. Tım tıs, tımtıs...

Pencereden dışarıya bakıyorum. El sallayanlar giderek gözden yitiyorlar. Gar'ın kör ışıkları çabuk eritiyor onları...

Ansızın bir sessizlik çöküyor ortaya. Oysa oturmaya yer bulamayanlar, cıvıl cıvıldı az önce.

Koltuk arkadaşıma soruyorum.

—Yolculuk nereye amca?

—Adana'ya yeğenim.

Ben de Adana'ya gittiğimi söylüyorum.

Bir süre ikimiz de susuyoruz.

Göz gezdiriyorum diğer yolculara. Hepsinin boynu yanındakine doğru eğik. Söyleşiler başlamış ağır ağır.

—Bak yiyenim, sözlerime eyi kulak ver. Valla da billa da bu tirenler, otaboslar, uçaklar bir nihmattır. Hemi de çok böyük nihmat. Şükredelim rabbülalemine ki akıllıları yarattı da, bizi bunlara gavuşturdu. Bizim gençliğimizde böyle tiren miren nerdeydi? Biz yolculuğun en löküsünü kara vagonlarnan yapardık. Yere bilem çömelemezdik. Nerede olduğumuzu bilemezdik. Karavagonda pencere ney yok ki bilek. Gideceğimiz yere geldiğimizde, kara kapının açılmasından annardık. Helaya gitmekliğimiz geldi mi, tövbeler olsun altıha bilem eden olurdu.

—Amca, diyorum. İyi diyorsun da, bizim yerimiz iyi... Öteki vagonların kara vagonlardan farkı yok. Yolcular üst üste. Kadın, erkek, yaşlı, çocuk... Oturacak yer bulamamışlar. Gör de bak. Yazzık...

—Onnar da eyi yerden alalardı yiyenim.

—Öyle ya alabilselerdi, alırlardı. Alamamışlardır.

—Beş parmağın beşi bir mi oğlum. Bak hökümet bilem ayırmış. Birinci, ikinci mevkii...

—Doğru, diyorum. Yataklı bile var!.. Hem sonra elin de baş parmağı var, işaret parmağı var, serçe parmağı var!..

—Yaa ben niye yataklıdan alamıyom?

—Öyle tabi. Baksana insanın da ufağı var, büyüğü var, zengini var, fakiri var!..

—'............

XXX

—Kardeşim o kapıyı kapayıver. Heey arkadaş kapıyı açık bıraktın. Tövbe tövbe millet uyuyor. Hasta olacağız hepimiz.

Kapıyı açık bırakan adam duymuyor. Dışarının soğuğu içeriye dolmada. Kapıya yakın oturan kalkıp kapıyı kapatıyor.

Kucağında bebesi olan kadın, ansızın hareketleniyor. Torbasından çıkardığı pattaniyeyle çocuğunu soğuktan esirgiyor.

—Ulan bu millet millet deel. İllet be. İnsan düşünür. Haksız mıyım?

—Neyse bir kez oldu. İşi büyütmeyelim bey.

Kapının açıldığı, içeriye sızan soğuktan anlaşılıyor. Yaz olmasına, karşın, bıçak gibi bir soğuk.

Değil bir kaç/ Değil beş on/ Otuz milyon aç bizim
NAZIM HİKMET

—Bak yine açık koydu ha. Gardaşım kapıyı örtsene. Gavura kurban ol emi.

Yanında oturan adam:

—Avrupa'da böylemi efendim? Adamların herbir işi tıkır tıkır. Adamlar terbiyeli... Adamlar saat gibi. Kapıyı açık bırakmak ha.

—Gavura kurban ol. Tövbe tövbe...

—Bağıran bey haklı diyor, yanımdaki.

Karşımda güzel bir kadın. Yanında asfalt bıyıklı bir adam. Kadının da, erkeğin de bolca takısı var. Yüzük, kolye bilezik, saat. Hepsi de iyi türden.. Erkeğin serçe parmağındaki tırnak, kadınınkilerden uzun. Sağ kolundaki künye de iyi bir madenden. Lacivert elbise, beyaz gömlek, yumurta topuklu, sivri uçlu bir ayakkabı.

—Ayol ne cahil var dünyada. Üşüdük vallahi.

Kapı çoktan örtüldü, dedikodusu sürmede.

—Yiyenim uyuyacam, kusura kalma.

—Uyu bey amca, diyorum. Ne kusuru?.. İnsanın uyuyanı var, uyumayanı var!

Zaten adamla yıldızlarımız barışık değil.

—"Var uyu" , diyorum içimden.

Öteki kadın bebesinin bezini değiştiriyor. Karşımdaki kadın da kolonya döküyor, eline, burnuna. Tüm işvesi üstünde.

—Ayy cehalete bak. Çocuğun altı burada değiştirilir mi?

Çocuklu kadın duymuyor. Duysa "ana"lığından arka alarak, kimbilir neler söyler boyalı kadına...

—... Tren yolculuğunu, bunun için sevmiyorum vallahi. Çocuğun kakası da kokuttu içeriyi. Öyle değil mi ayol?

Kadının yanındaki bu sözleri onaylıyor.

Ve erkeğin kolu kadının boynunda. Kadın adamın omuzunu yastık yapıyor kendine. "Kâmil Kâmil" koklaşıyorlar, gizlice..

Burda da çocuğun bezi değiştirilmez ki. Cahillik efendim!..

Sanatın güncel ve tarihsel işlevi

Kemal BAYRAKÇI

Sanat her ülkede kendine özgü bir biçimde gelişir ve bir toplumun siyasetinin bir yansıması olarak ortaya çıkar. 19. Yüzyıl ortalarında Çernişevski sanatın amaçlarından söz ederken şöyle diyordu. "Yaşamın yansıtılması sanatın genel niteliklerinden biridir ve özünü oluşturur, ancak sanat yapıtlarının bir işlevi daha vardır ki, o da yaşamı açıklamaktır. Çoğunlukla sanat yapıtları yaşam olguları üzerinde yargıya varırlar." Lenin ise kitlelere açılan, kitlelerin anlayacağı ve seveceği bir sanat yaratmanın zorunluluğundan söz etmiştir. Sanat toplumsal dünyada beslenip yaşadığına göre ve ancak insanların ortak yaşantılarının bütünleşmesinde bir değer kazanabildiğine göre , herhangi bir çağın sanatı, o çağdaki insanların genel yaşantılarını dile getirerek; o çağa güncel ve sonraki çağlara ise tarihsel damgasını vuracaktır.

Sanatçı, aklı, duyarlığı ve yaratıcı gücüyle her an harekette olan bir kişidir. İnsan yaşantısını yoğunlaştırmak, aydınlatmak, yorumlamak ve biçime sokmak onun görevidir. Sanatın alanı ile insanın egemen olmağa çalıştığı alanı çakıştırabiliyorsa, sanatçı, sanatın güncel ve tarihsel işlevini yerine getirebiliyor demektir. Çünkü sanat derin bir duyarlığın güç kattığı bir disiplinle, insanlık için önemli olanı ele almaktadır, coşkun tutkuları, görülür, işitilir ve erişilir tatlar durumuna getirmektedir. Egemen sınıflara göre sanatçı, uyandırıcı, uyarıcı, bilinçlendirici olduğu için tehlikelidir. Ve işçi- emekçi halkın gelişen sanat ve edebiyatı engellenmeli, baskı altına alınmalı ve yok edilmelidir. Ama bilinmelidir ki sanatçı kendisini çelişkilerin içine, karmaşanın ve tehlikenin içine atacak kadar tutsak olmasına karşın, yarattığı tutsaklığa koşut olarak da özgürdür. O, beş duyunun evrende varolan şeylerden ayrı şeyler çıkartıp işlemesi ve yorumlamasıyla varlığını en iyi bir biçimde sürdürebilmektedir. Toplumun sanatçıya açık olduğunu bilerek davranır, halkın, sanat yapıtında kendinden acı dilimler tatması, kendini görmesi, yaşam biçimiyle düşünce biçimi arasındaki çelişkiyi tartması gerektiğini bilir ve sanatında bunu vurgular. Birlikte yaşadığı insanlara olayların gerçek yüzünü açıklamak, toplumsalve tarihsel gelişmenin gerekliliğini ve ilkelerini anlatmak, insanla doğa ve insanla toplum arasındaki temel ilişkiler sorununu çözümlemek, sanatçıya düşen tarihsel ve evrensel görevi oluşturur.

Sanat, insanın kendini değiştirdiği ve kendini tanımaya başladığı somut bır nesneler grubunu içeriyorsa, dış gerçekliği kendi anlatımımızla ve biçimimizle aydınlatırken, bize kendimiz hakkında birşeyler söylüyorsa, insanı parçalanmış bir durumdan birleşmiş bir bütüne dönüştürebiliyorsa, toplum gerçeğini yani umudu ve çürümeyi yansıtabiliyorsa, tarihsel işlevini yerine getirebiliyor demektir. Çünkü sanat bize bilimin söyleyemeyeceği, dinin ise söyler göründüğü şeyleri söylemektedir, neyiz kimiz ve niçin böyleyiz, niçin umud eder, acı çekeriz? Sever, sevilir, üzülür ve ölürüz?

Sanat bize bunu söyler, o duygunun bilimidir, bilimse, bilginin sanatıdır, insanın doğayla ve kendisiyle mücadelesinin alınteridir, yaşamın ta kendisidir sanat.

"TÜRKİYE BİRİNCİ ÜNİVERSİTE, AKADEMİ, YÜKSEK OKULLAR HALK OYUNLARI ŞENLİĞİ" 19-20 NİSANDA YAPILACAK.

İstanbul Teknik Üniversitesi Spor Klübünün HBT (Halk Bilimleri Topluluğu) olarak düzenlediği şenlik, 19-20 Nisan günleri Spor ve Sergi Sarayında yapılacak. İTÜ Spor Klübü şenliği düzenlemedeki amaçlarını şöyle özetledi:

"Halk oyunları çalışmalarını sürdüren diğer yüksek öğrenim kurumlarının topluluklarına Halk Bilimi ve Halk Oyunları yorumumuzu sunmak, halk oyunlarımızı geniş dinamik gençlik yığınlarına sevdirmek bilimsel bir çalışma içerisinde bütünleştirmek, üniversite gençliği arasındaki dayanışmayı, birliği sağlamak, böyle bir uğraşı içinde olan gençliğe ürünlerini sergileyeceği ortamı yaratmak."

Ekiplerin sergileyecekleri halk oyunlarında, oyunların otantikliği, ekibin müzikle ahengi, kostümü, oyun disiplini, sahne düzeni ve oyunları sergileyen yöre hakkında araştırmalar değerlendirilecek. En iyi araştırma ise ödüllendirilecek. Beğeni kazanan ekibin yurt dışında gösteri yapması için CIOFF (Dünya Folklör Teşkilatı) tarafından olanak tanındı.

Şenliğin geleneksel leştirilmesi düşünülüyor. Şimdiye dek yirmi okulun katılmak için başvurduğu şenliğin son katılma tarihi 4 Nisan . İstanbul dışından katılacak ekiplerin her türlü gereksinmeleri Şenlik Düzenleme Kurulunca karşılanacak.

SİNEMATEK'TE ZOLTAN FABRİ GÖSTERİSİ UZATILDI

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

Türkiye Sinematek Derneği'nin 11-23 Mart tarihleri arasında düzenlediği Zoltan Fabri Retrospektifi gösterileri, 25-30 Mart tarihleri arasında tekrarlanacak.

Gösterilerin gördüğü ilgi üzerine bu kararı aldıklarını açıklayan Sinematek yöneticileri yeni bir çalışma olarak, çarşamba günleri öğleden sonra özel bir matine uygulamasını başlattıklarını da belirttiler.

Şimdi, Zoltan Fabri Retrospektifi'nden seçtiğimiz iki filmi tanıtalım:

YİRMİ SAAT: Ferenc Santa'nın romanından sinemaya uyarlanmış. 118 dakika süren 1964 yapımı film, 30 Mart 1980'de saat 14.00'te gösterilecek.

Film, devrim sonrası Macaristan'ında birbirleriyle ilgili iki cinayet olayı çerçevesinde, değişen üretim ilişkilerine ayak uyduramayan insanların sancılarını konu almakta. Fabri, toplumsal yapıyı ustaca irdeliyor.

PROFESÖR HANNİBAL: Ferenc Mora'nın bir öyküsünden uyarlanan film, 95 dakika sürüyor ve 1956 yılında siyah-beyaz çekilmiş. 26 Mart'ta saat 15.00 ve 18.00'de gösterilecek. Filmde olaylar devrim öncesi Macaristanında gelişiyor. Geçmişi değerlendirişi egemenlerin hoşuna gitmeyen bir profesör baş kişi. Bu profesörün, faşist tehditler karşısında kapıldığı korkunun, onun sonunu hazırlayışını görüyoruz.

Fabri, her iki filmde de sosyalist gerçekçi bir sinema anlayışının üstün örneklerini ortaya çıkarmış. Bu filmleri izlemek gerek.

ÇAĞDAŞ SAHNE KÜLTÜR MERKEZİ VE ANKARA SİNEMATEK'İ GÖSTERİLERİNE DEVAM EDİYOR

Geçtiğimiz hafta gösterimine başlanan ÖZGÜRLÜK YOLU ikinci haftasına giriyor. Howard Fast'ın aynı adlı romanından sinemaya aktarılan filmde başlıca rolleri Muhammed Ali ve Kris Kristofferson oynuyor.

Ankara Sinematek'te ise bu hafta şu filmler izlenebilir:

24 Mart 1980 Pazartesi saat 19.00 BEŞİNCİ TAARRUZ.. Yugoslav yapımı, renkli-sinemaskop, İngilizce alt yazılı...

27 Mart 1980 Perşembe saat 19.00 YÜZ YÜZE (Face to Face) Senaryo ve yönetim: Ingmar Bergman, görüntü yönetmeni: Sven Nykvist Oynayanlar: Liv Ullmann, Erland Josephson, İsviçre yapımı, Türkçe alt yazılı...

31 Mart 1980 Pazartesi saat 19.00 ALICE Yönetmen: Claude Chabrol, Oynayanlar: Sylvia Kristel, Charles Vanel, Fransız yapımı, Türkçe altyazılı...

15 Mart'ta başlayan ARDIÇ TAN ÇİZGİLER resim resgisi, 29 Mart'a kadar Çağdaş Sahne sergi salonunda izlenebilir...

TYS'NİN İŞÇİ SINIFI-EDEBİYAT İLİŞKİLERİ AÇIK OTURUMU YAPILIYOR

Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından düzenlenen 'İşçi Sınıfı-Edebiyat İlişkileri" konulu açık oturum 27 Mart 1980 günü saat 17.00'de Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda yapılıyor.

Cengiz Gündoğdu tarafından yönetilecek olan açık oturuma konuşmacı olarak, Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan Asım Bezirci, Demirtaş Ceyhun, S.Günay Akarsu, Tekstil Sendikası'ndan Selahattin Uyar ve Oleyis Sendikası'ndan Kemal Akar katılıyor.

GOGOL / PALTO / CEMAL KARABAŞ

..."ÖNEMLİ BİRİ" ÜŞÜDÜĞÜNÜ HİSSETTİ. NERDEN ESTİĞİ ANLAŞILMAYAN RÜZGAR, YÜZÜNÜ BIÇAK GİBİ KESİYORDU. KAR ORDAN ORAYA SAVRULUYORDU

"ÖNEMLİ KİŞİ" BİRDEN YAKASININ HIZLA ÇEKİLDİĞİNİ DUYDU.

BAŞINI ÇEVİRİNCE, ESKİMİŞ ÜNİFORMASININ İÇİNDE UFAK TEFEK BİR ADAM AKAKİY AKAKİYEVİÇ'İ GÖRDÜ.

SONUNDA BULDUM SENİ! YAPIŞTIM YAKANA! SEN BENİM KİNE ALDIRMADIN. ŞİMDİ PALTONU UZAT BAKALIM!

"ÖNEMLİ KİŞİ" NEREDEYSE KORKUDAN ÖLECEKTİ. BİR KALP KRİZİ GEÇİRMESİ İŞTEN BİLE DEĞİLDİ. PALTOSUNU HİÇ YARDIM İSTEMEDEN ÇIKARIP VERDİ..

SÜR ARABACI ÇABUK EVE!

"Eşimin faşizme karşı kavgasını sürdüreceğiz"

"Faşistler yakınlarımızı yok ederek bizleri yıldıramayacak, tohumdan tomurcuğa dönüşümü engelleyemeyeceklerdir"

ANKARA (DEMOKRAT)

24 Mart 1978 günü evinin önünde pusu kurularak öldürülen Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz, eşinin öldürülmesi ile ilgili olarak görüşlerini şöyle açıkladı:

".... Eşim Doğan Öz'ün yaşamının faşizm tarafından noktalanmak istenmesi, faşizmin elikanlı yönünü ve yüzünü, hedef göstererek ve hedef seçerek daha fazla kan dökmesini sağlıyacak açık iktidarını kurmasında elbetteki önüne dikilen sağlıklı, halktan yana hedefleri birer birer yok etmesini gerektiriyor. Eşim Doğan Öz'ün öldürülmesi olayıyla bir anlamda bu şekilde değerlendirilmelidir. Faşizm gerek tırmanışında ve gerekse üstten getirilmek istenişinde hedef seçerek amaçlı ve planlı son derece örgütlü ve destekli davranışlar içinde oluyor. Bu konuda eşimin açıklık getirmesi açısından daha önce hazırladığı bir raporunu sunuyorum. Bu rapor eşimin öldürülmesi ile ilgili dava dosyasında mevcuttur."

"Böylece, ABD ve çok uluslu ortaklıklar Ortadoğu sorununu büyük ölçüde çözmek amacını gütmektedirler. Bize göre, bu sonuca ulaşmada CİA AİD, İran ve İsrail Gizli Haber alma örgütleri, kontr-gerilla gibi gizli örgütler yönlendirmekte olup bu örgütler, I ve II. MC ile devlet aygıtını geniş ölçüde kendi amaçlarına uygun biçimde dönüştürerek demokrasi düşmanı akımları iktidar etmeyi öngörmüşlerdir. Geniş halk kitlelerine girmeyi de AP'nin şemsiyesi altında MHP ve onun yan örgütleri ve bazı işveren kuruluşları ve esnaf dernekleriyle gerçekleştirme çalışmaları içinde görünmektedirler. Örneğin, bir ortaöğretim kurumu (Atatürk Lisesi gibi) Yükseköğretim Kurumu (Gazi Eğitim Enstitüsü, Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okulu, Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ve bazı fakülteler gibi), Yurtlar (Site Öğrenci Yurdu ile İl Yurtları gibi) işyerleri, (Devlet İstatistik Enstitüsü gibi) kuruluşlarda, gizli örgütlerce yönlendirilenler OBA—OCAK—SANCAK gibi hiyerarşik örgüt yapısıyla çavuştan başlayarak albaylığa kadar rütbeli kişiler çeşitli ideolojik eğitim koşullandırılmalarıyla sistemli, köklü ve yaygın biçimde etkinlik göstermektedirler. Legal yan kuruluşlarda başarılı görülenler illegal çalışmalara yönelmektedirler. Bunlar bu işi aynı zamanda 10 bin TL. dan başlayarak ayda 30-40 bin TL.na kadar varan aylık ücretler de almaktadırlar. Bunun için mali kaynaklar:

Mahalle esnafından ve küçük zanaatkarlardan alınan bağış ve ödentiler.

İşe yerleştirilenlerden alınan rüşvetler ya da maaşın belli bir miktarı.

Devlet ihalelerinden alınan yüzdeler.

Silah, afyon kaçakçılığı ile beyaz kadın ticaretinden vurulan vurgunlar.

Bazı iş çevrelerinden alınan bağışlar.

CİA, AID ve SAVAK gibi kuruluşlardan yapılan desteklemeler."

Eşimin yaşantısını kabul ettiği dünya görüşünden bağımsız ele alamayız. Eşimin yargı anlayışına gelince. Buna da dilerseniz kendisinin bu alanda 27.9.1977 günü Türk Hukuk Kurumu'na yazdığı mektuptan izliyelim.

"Yasa kavramı ile hukuk kavramının ayrı şeyler olduğu, yasalarla toplum yapısının çelişmeli olduğu, hukuk kavramının dinamik, değişken olduğu, Anadolumuzda hukukçu geçinen kişilerin bu ayrımı yapamadıkları yasalar nedeniyle hukuk oluşumu ile toplum gelişiminin çeliştiği ve hatta tamamen ters düşer durumlar gösterdiği, yargı görevlisinin yasaların toplum yararına, uygulama ve yaratmasını devrimci bir biçimde saptaması gerektiği düşüncesindeyim.

......güçlerin engellemeleri yaratıcı genç kuşağın doğmasını durdurmayacaktır. Hukukçunun görevi yoksullukla, azgelişmişlikle, köy çocuklarının mutsuzluğu ile her şeyle uğraşmaktır.

Eşim bir hukukçunun, yasa uygulayıcısının toplumdaki gelişmeleri izlemesi ve bilmesi ile hayata geçirmesini savunur ve kendisi buna titizlikle uyar, ayrıca da tüm toplumsal içerikli yayınları izlerdi.

... Aile yapımız daha doğrusu aile hayatımıza kural olarak koyduğumuz ve uyguladığımız tüm olgu ileriye dönük ve gelişime açık olan bir yaşantıdır. Bu yaşantı başından bu güne kadar böyle süregeldi Faşistlerin eşimi öldürmelerinden sonra da ailemizde yukarıdaki yaşam aynı sürdü eşimde bunu isterdi. Onu kaybetmekle yaşantımıza ne sapma ve ne de yılgınlık gelmedi. Acımız çok büyük,. acı ayrı bir olay, şunu yaşadık ki halkını seven, onun mutlu olmasını isteyen ve bu uğurda uğraş veren herkesi elbetteki faşizm hedef alacaktır. Bunun bilincinde olarak faşizmin karşısında ailemiz eşimin yitirilmesi olayında göğüs gerdi: ve elbette ki kavgasını sürdüreceğiz.

Sağlıklı ve tutarlı düşünceye sahip insanlar bu güzel yurdu faşistlerin emellerine elbetteki terk etmiyeceklerdir.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

mak için.... Valiliğin bu yetkisi yoksa, "Dava bitsin kesin karardan sonra dernek açılsın" demek mi, yoksa "kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetkiyi" derhal yürütme gücünden yoksun etmek mi" kamu düzenine ve onun korunmasına yararlıdır? Bunu okuyuculara bırakarak, burada hain bir niyeti daha açıklayalım.

Töb-Der yetkilileri bugün sıkıyönetimce yargılanıyor. Dernek kapatılmıştır. Geçmişte bu dernek yöneticilerini haklı gösteren kararı tezyif ve derneği anarşi mihrakı olarak göstermenin altında "görülmekte olan bir dava da mahkemeyi etkileme" niyeti yatmıyor mu? Sayın Nazlı Ilıcak'ın Anayasa'ya hasım davranışlarına bunu da eklemek gerek...

"Halkın açlığa ve baskıya tepkisi 'Terör, değildir,,

Tabii Senatör Ahmet Yıldız ve CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş "Terör Ne İstiyor" programını ayrı ayrı eleştirdiler.

Program için Tabii Senatör Ahmet Yıldız, "Anarşi ve terörle halkın haklı tepkilerini karıştırmak iyi niyetli bir davranış değildir" derken, CHP Milletvekili Ferhat Aslantaş da "Halkın kendini işini, çocuklarını aşını , ekmeğini savunmasının "anarşi" ile "Terör" ile bir ilişkisi yoktur dedi.

Her iki parlamenterin programla ilgili olarak gazetemize verdikleri özel demeçleri aynen aktarıyoruz.

AHMET YILDIZ: TV KİMDEN YANA OLDUGUNU BELLİ ETMİŞTİR

"Terör programıyla TV yan tutmanın da ötesinde doğrudan doğruya yan olarak konuşmuştur. Örneğin TARİŞ'te ellerindeki boş fileleri de alıp açlığın pençesine teslim edilen işçilerin tepkilerini, bunlardan amaçları için yararlananlar olabilir,- çarpıtıp bölücülük ve yıkıcılık diye gösterenlerin tutumlarıdır,. asıl bölücülük ve yıkıcılık. Gerçekten çok işçi var gerekçesiyle atılanlardan daha çok işçi alanları, işçinin tüm haklarını çiğneyenleri "Benden olanlara herşey benden olmayanlar sürülsün" diyenleri genelde cepheleşme politikasını uygulayanları haklı ve buna tepki gösterenleri yıkıcı diye niteleyen bir TV'nin kimden yana olduğu açıktır. TARİŞ.-teki olaylar, kasıtlı değilse, çok ilkel bir tutumdan kaynaklanmaktadır.

"Aşırı sağ, aşırı sol" deyimlerinin birkaç kez geçmesine karşın, cinayetlerden yalnız solun sorumlu ve suçlu gösterilmesine özen gösterildiği açıkça bellidir. Kana susamış sağ teröristlere değinmemeye özen gösterilmiştir.

Halkın baskılara gösterdiği tepkiler, demokratik sistemin gereğidir. Bunları faşist terörle karşılaştırmak ancak kötü maksatlı olabilir.

Anarşi ve terörle halkın haklı tepkilerini karıştırmak iyi niyetli bir davranış değildir.

Yapılmış olan propaganda en azından faşizme özür üretici ve onu yüreklendirici bir görüntü niteliğindedir.

12 Mart'ta yapılan benzeri programlar daha ustaca ve profesyonelceydi. Bugünkü ise daha acemice olmakla birlikte daha da ileriye gitmiştir.

Genel olarak, TRT'nin özerkliğinin yok edilmesinin yarattığı bu sonuç üzüntü ve kaygı vericidir. Daha da büyük kötülüklere yolaçacağı kaygısını, kuşkusunu arttırmaktadır."

FERHAT ASLANTAŞ: TRT BU PROGRAMIN HESABINI VERMEK ZORUNDADIR

"TV 12 Mart dönemini aratan maksatlı, kasıtlı bir programla Türkiye halkının huzuruna çıkmış olmanın eğer utancını duymuyorsa, bunun hesabını vermek zorundadır.

İşçileri, köylüleri, şaşırtmaya daha açık deyimle beyinlerini yıkamaya dönük programı ile TV tercihini yapmıştır.

Fransa'da, Almanya'da İngiltere'de yaşanan olayları, Türkiye'de demokratik hak ve özgürlüklerini kullanan yasal eylemlerle eleştirmekle, bu eylemlere monte etmekle kimlere hizmet etmek istediğinin somut örneklerini vermiştir. Doğal olarak tarihsel mahkumiyetinin belgelerini de.

Bu program, sağcıların kimliklerini ve cinayetlerini örtmek, haklı göstermek, amaçlarını meşrulaştırmak için gösterdiği gayreti demokrasiden yana güçlerden gizlemek için elinden geleni yapmış ama başaramamıştır.

Doğanay'lar, Cömert'ler, Karafakioğlu'nun, Doğan Özleri ve diğerlerini göstermemekle faşist katilleri gözden kaçırdığını sanmıştır.

Günümüz iktidarının yeni ekonomik, sosyal ve siyasal tercihlerinin güya hizmetkarlığını yapmıştır, ama başı kumda kalmıştır.

Herşeye karşın bu ülke halkının gönüllerinde yer etmiş bir Anayasa vardır. Halk, bu Anayasa'nın dibacesiyle üstlendiği uyanık bekçiliğini sürdürmek zorundadır da kararındadır da. Yaşama, çalışma ve savunma hakkına dayanarak yasa dışı keyfi ve anti-demokratik uygulamalara karşı kendini, işini çocuklarının aşını, ekmeğini savunacaktır. Bu onun yasal hakkıdır. Bunun "anarşi" ile "terör" ile karıştırılması, ülkemizde emperyalist oyunların tuzağına düşmektir. Üzülerek belirtmeliyiz, kolluk kuvvetlerimizin terör yaratarak buna çanak tutmuş olmaları affedilemeyecek bir olaydır.

Hele resmen Sayın Genel Kurmay Başkanının "Türk askerini arkadan vur, Rus askerine selam dur" sloganını her yerde arattığını, bulamadığını söylemesine karşın, bazı gazetelerde yayınlanışı bu aşağılık, slogana TV programında yer verilmiş olması maksatlılığın açık belirgin ve kesin bir örneğidir. Sömürü ve baskıya karşı tepki ancak bu kadar saptırılabilir.

Bazı kuruluşların özel güvenlik örgütleri yasa tasarısının gündemde olduğu bir dönemde bu yayının yapılması, demokrasi güçlerinin daha uyanık olmalarının gerektiğini vurgulaması açısından da yararlı olmuştur.

Evet tekelleşmiş sermaye ve örgütlerinin fabrikalarını, mağazalarını kolluk kuvvetleri beklemeyecek, ama kolluk kuvvetleri yetkileri ile donatılacak bu milis güçlerin faşizmin aracı olmalarını engelleyecek önlemler de artık bugün daha da dikkatlice alınacaktır.

Terörizmin kaynakları solculukmuş gibi gösterilmek istenerek faşizmin güya devlete sahip çıkmak ve solcuları şiddetle durdurmak istediği örtülü olarak kamuoyuna aktarılmak isteniyor. Açıkça, bu yolla kamuoyu oluşturulmak isteniyor. Bu, ülkemizde yeni ekonomik ve yasal düzenlemelerin propaganda malzemesidir. TV bunu yapmış ama başaramamıştır.

12 Mart dönemi bu denemelerin örnekleri ile doludur. Ama başarılamamıştır. Yeni Toker'lerle deneme boşunadır. TV, haberciliği, objektifliği, yaratmak zorunda olduğu güvenilirliğini ve geçerliliğini hiçe saymada başarılı olamamıştır. Başı kumda, bir : şekilde emekçiler önünde objektife yakalanmıştır."

Parmaklarıma

(Baştarafı 1. Sayfada(

ye durmadan vurdular, başkalarına küfrettirmek için zorladılar. 3 saat sonra mezarlığa götürdüler. Bir müddet de orada dövdüler. Sonra "yuva" diye bilinen yere götürdüler. İkinci kata çıkartıp bir odaya soktular. 2,5-3 saat işkence yaptılar. Hiç duymadığım bazı olayları kabullenmemi istiyorlardı."

Her saatte işkenceci yeni bir ekibin göreve başladığını belirten ve ertesi gün sabaha kadar dövüldüğünü, sorgulandığını ve hakaret gördüğünü anlatan Ali Korkmaz konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Sonra beni bir odaya götürerek sandalyeye oturttular. Boynumdan, belimden, ellerimden ve ayaklarımdan sandalyeye bağladılar. Önce parmaklarıma tel bağlayıp elektrik verdiler, tokatladılar. Daha sonra organıma, saçıma ve bütün vücuduma elektrik verdiler. Yapmadığım, bilmediğim suçları üstlenmemi istiyorlardı. İstediklerini alamayınca falakaya yatırdılar. Dövdüler, dövdüler...

Tam 15 gün yere basamadım, yürüyemedim.."

Karakolda işkence

(Baştarafı 1. Sayfada)

adet künt trahomaya bağlı 8 cm. uzunluğunda 3 cm. eninde , ekimotik ve fiyenanoze bölge.

Sol bacak ön tarafta aynı cisme bağlı 3. cm. uzunluğunda siyanoz tesbit edilmiş olup, on gün iş gücüne manii onbeş günde iyileşebileceğini bildirir kesin rapordur."

YITIK

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Uğur Şentürk

(Demokrat: 1133)

İçişleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

şöyle dedi.

"8.9.1971 tarih ve 1481 sayılı asayişe müessir bazı fiillerin önlenmesi hakkında kanunun 1/b maddesi ile bu kanuna istinaden çıkarılan yönetmeliğin 3. maddesine göre, idam veya ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan bir veya birkaçını işlemekten sanık veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya yakalama müzekkeresi çıkarılan ve silahlı dolaşarak emniyet ve asayişi tek başına veya toplu olarak ihlal ettikleri belgelerle anlaşılan suçluların durumları, yukarda sözü edilen, yönetmeliğin 4. maddesine göre teşekkül ettirilen kurul tarafından incelenmiş ve eylemleri kanun ve yönetmeliğe uyduğu anlaşılan (12) kişiye "teslim ol" çağrısında bulunmaya 24 Mart 1980 tarihinde karar verilmiştir."

Haklarında vur emri çıkarılanlar karar radyo ve televizyondan ilan edildikten sonra 15 gün içinde teslim olmazlarsa, görüldükleri yerde teslim ol ihtarından sonra kendilerine karşı silah kullanılacak. Aynı şekilde haklarında vur emri çıkarılanlara yardım edenler, kaçmasını sağlayanlara karşı da silah kullanılacak.

Kimse açık konuşmuyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlar yeniden başlarken henüz adayların belirlenmediği, gizli kapaklı görüşmelerin sürdüğü, seçime taraf güçlerin beklentilerini dışa vurmadıkları ve tarafların açık konuşmadıkları belirtildi. Demokrasi açıklık rejimi iken sorun kapalı kapılar ardında çözümlenmeye çalışılırken, seçime taraf güçlerin şimdilik "naylon aday" gösterecekleri öğrenildi.

Bazı CHP'li parlamenterler muhtar seçimlerinde bile aday olmaksızın başlanamayacağını söylerlerken, siyasal çevreler TBMM Genel kurulu'nda 267 oyla en büyük sayısal güce sahip olan CHP'nin bu seçimde aynı oranda bir siyasal güce sahip olmadığını belirttiler.

TBMM'nin bugün saat 15.00'deki birleşiminde başlayacak olan Cumhurbaşkanlığı seçim turları için AP ve CHP'nin henüz aday belirleyemedikleri ancak turların, aday gösterilmeksizin başlamasının mümkün olmadığının anlaşılması üzerine her iki partinin de ayrı ayrı "naylon aday" gösterme yoluna gidecekleri öğrenildi.

CHP'nin nabız yoklaması için Afyon Milletvekili Hasan Akkuş'u aday göstereceği konusunda kulis yoğunlaşırken, Hasan Akkuş bir kısım parlamentere aday olmayı kabul ettiğini açıkladı. AP'de ise kimin "Naylon aday" olması gerektiğine bugün karar verilmesi bekleniyor.

Konuyla ilgili olarak görüşlerini açıklayan bazı CHP'li parlamenterler, muhtar seçimlerine bile aday olmaksızın başlanamayacağını, seçim için aday gösterilmesinin en temel koşul olduğunu, ancak bu aşamada aday olmanın seçilme şansı olan bir parlamenterin bile yıpranmasına yolacağını belirttiler.

Bu arada, bir parlamenter, adaylık için adı geçenlerden sinirleri en sağlam olanın kazanacağını söyleyerek, "Sinirleri sağlam olan kendisini en sona saklamayı bilecek, diğerleri yıprandığı için kazanma şansını arttıracaktır" şeklinde konuştu.

CHP VE AP'NİN ŞANSI

TBMM Genel Kurulunda, 267 oyu bulunan CHP, seçimleri etkileme gücü en fazla olan parti durumunda. Eğer seçimlerde 18 oyu bulunan Milli Birlik Grubu, 10 oyu bulunan bağımsızlar ve 15 oya sahip kontenjan grubu CHP'nin adayı yönünde davranırlarsa, ulaşılacak oy sayısı 310 oluyor. Bu durumda üçüncü turdan itibaren 318 oy gerektiren seçim için en şanslı ismin bu aday olacağı söylenebilir. Ancak MSP'nin tavrının da belirleyici olduğunu gözden uzak tutmamak gerekiyor.

Dünya İslam Kongresi Lefkoşe'de toplandı

LEFKOŞE (AJANSLAR)

Ana konusu "İslam, barış ve insanlığın sorunları " olan Dünya İslam Kongresi 8. Uluslararası Genel Kurulu dün Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin Magosa kentinde çalışmalarına başladı.

Açılış konuşması yapan Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, Müslüman ülkelerin Kıbrıs sorununda Türk Federe Devleti'nin tarafını tutmaları gerektiğini belirtti.

Kongre Genel Sekreteri Halid İnamullah Han ise toplantıya sunduğu raporda, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin tek yanlı bağımsızlık ilân etmek zorunda kalabileceğini bildirdi. İsrail-Mısır anlaşmasının Müslüman ülkeler açısından utanç verici olduğunu vurgulayan İnamullah Han, "Komünizm kıskacının özellikle Afrika, Latin Amerika ve Asya'da güçlendiğini" iddia ederek, Sovyetler Birliği'ni kınadı.

Çalışmaları beş gün sürecek olan İslam Kongresi'ne 40'ı aşkın Müslüman ülke ile 7 İslam kuruluşundan 150'ye yakın üye katılıyor. Türkiye'yi Devlet Başkanı Muhammed Kelleci başkanlığında bir heyet temsil ediyor.

CHP'li

(Baştarafı 1. Sayfada)

met Sönmez, Türkiye'nin bugünkü ortamında "Demokrat" nitelikli bir kişinin, demokrasiyi ve özgürlükleri kullanabilir duruma getirebileceğine değindi.

Sönmez, Cumhurbaşkanı adayının Türkiye toplumunu ve insanını iyi bilmesi gerektiğini belirterek şöyle konuştu:

"Cumhurbaşkanı adayı çağın ve toplumun siyasal ve ekonomik özlemlerine cevap verecek yapıda olmalıdır. Ancak bu nitelikteki bir kişi Türkiye'yi sıkıyönetimsiz, IMF'siz yönetilir duruma getirebilir."

RAHMİ KUMAŞ'IN GÖRÜŞÜ

Cumhurbaşkanlığı'nın bir anlamda en ileri düzeyde siyasetin yapıldığı bir yer olduğunu ifade eden Trabzon CHP Milletvekili Rahmi Kumaş, Cumhurbaşkanlığı için Anayasa'da koyulan niteliklerin yeterli olmadığını söyledi.

Rahmi Kumaş, Demokrat'a verdiği demeçte, Anayasa'nın öngördüğü niteliklerin, 1961, 1966 ve 1973 yıllarında biçimsel olarak yerine getirildiğini kaydederek şöyle konuştu:

"Gürsel'in dışında hiç bir Cumhurbaşkanı siyaset yaparak o kata çıkmış değildir. Cumhurbaşkanında aranacak özellikler, biçimsel olarak değil özle ilgili olarak gerçekleştirilmelidir. Bunun içinde demokrasimizin geldiği bu dönemeçte bir kontenjan senatörü Cumhurbaşkanı seçilmemelidir. Eğer böyle olmazsa Cumhurbaşkanı olmanın bir asal koşulu da "Kontenjan Senatörü" olmaktır anlayışı gerçeklik kazanır. Bu uygulamaya parlamento son vermelidir. Nasıl Genelkurmay Başkanlığı, Cumhurbaşkanı olmada en etkin bir güç olmaktan 1973 koşullarında çıkarılmışsa, 1980 ortamında da cumhurbaşkanları kontenjan senatörleri arasından seçilir anlayışı demokratik yaşamımızdan çıkarılmalıdır. Bir kontenjan senatörü Cumhurbaşkanı seçilirse, dördüncü kez halk oyu küçümsenmiş olacaktır. Eğer Cumhurbaşkanı dar bir topluluk arasından çıkarsa orada demokrasi değil, bir anlamda aristokrasiye benzeri bir rejim var demektir. Kaldı ki her defasında bir kontenjan senatöründen Cumhurbaşkanı seçilecekse partilere parlamentoya ne gerek vardır denir. Bu denmeye başlanmıştır, bugün. Bir kontenjan senatörünü Cumhurbaşkanı seçmemek sorunun çözümünde atılacak ilk adımdır. Seçilecek kişide başka niteliklerde aranmalıdır.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

mun dinamik güçlerinin nabzını elinde tutmasını" "işte insan..." denebilecek birisi olmasını istediğine göre, demek ki ortada ceberrut ve despot bir Cumhurbaşkanı seçtirmeye çalışanlar var.

Yine kimi çevreler, "Hükümetleri ordu ile birlikte iktidar yapmaya çalışanların bekleştikleri"ni açıkça yazdığına göre, demek ki ortada bunu oluşturmaya çalışanlar var. İlginçtir, "hükümetle orduyu birlikte iktidar yapmaya çalışanlar" bu niyetlerini bir türlü cesaretle söyleyememektedirler. Ama bir takım platformlarda bu tür çabaların ve hazırlıkların olduğu, gazete haberlerinden bile rahatça anlaşılabilmektedir.

Görülebildiği kadarıyla Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde; mevcut durumun yasal bir takım düzenlemelerle daha baskıcı bir karakter alarak devam etmesini savunanlarla, doğrudan ve açık bir baskıcı rejime geçilmesini amaçlayanlar arasında bir çatışma sürmektedir. Kuşkusuz bu çatışma "Gürler Olayı"ndakinden farklı bir öz taşımaktadır.

Halkın ve onun özlemlerinin, isteklerinin, beklentilerinin bu çevreler tarafından dikkate alındığını söylemek ise mümkün değildir.

O zaman haklı olarak sormak gerekir: Niçin bu çatışma?

Halkın özlem ve beklentilerinin nasıl bastırılacağı için değilse niçin?

Evet, niçin?

Aşkale'de gözaltına alınan işçilerin sorgusunu özel bir tim yürütüyor

AŞKALE (DEMOKRAT)

Aşkale Linyit İşletmelerinde çalışan işçiler işten atılan arkadaşlarının geri alınmaması sosyal haklarının gaspedilmesi ve teknik eleman ile malzeme verilmemesi üzerine başlattıkları direnişe son verdiler.

Direnişlerine kendi istekleriyle son veren işçilerin sorgusunu, Erzurum'dan getirilen özel bir timin yürüttüğü bildirildi. Gözaltına alınan işçilerden bir çoğunun kötü koşullar yüzünden hastalandığı, zor durumda oldukları haber verildi.

Aşkale işçilerinden gözaltına alınan 111'inin serbest bırakıldığı 16 işçinin ise Erzurum'a götürüldüğü bildirildi. Aşkale Linyit İşletmesi'nin giriş ve çıkışlarının sıkıyönetim komutanlığı tarafından tutulduğu giriş ve çıkışların izne bağlandığı öğrenildi. Önceki gün çalışmak üzere ocağa giden işçilerin ocağa alınmadıkları, kendilerine işverenin ocağa geleceği bildirildiği oysa işverenin akşama kadar ocağa gelmediği haber verildi.

Öte yandan hasta olduğu için vizite kağıdı almaya giden bir işçiye vizite kağıdının ancak DİSK'ten ayrılıp Türk-İş'e girmesi halinde verileceği, bunu reddeden işçinin vizite kağıdı alamadan geri döndüğü bildirildi.

Gıda-İş TARİŞ Üzüm İşletmelerinde 15 Nisan'da greve gidecek

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın 15 Nisan'da TARİŞ ·◆ 1 ve 2. nolu üzüm işletmelerinde depolarda alkol, sirke ve kolonya fabrikalarında greve başlayacağı açıklandı.

Gıda-İş Sendikası İzmir Şubesi yetkilileri bu işyerlerinde yeni dönem toplu iş sözleşmesi çağrılarına TARİŞ işvereninin olumsuz yanıt verdiğini ve toplu sözleşme görüşmelerine katılmadıklarını açıkladılar. Bu durumda sendikalarının önümüzdeki günlerde yasal prosedürleri yerine getirerek grev kararı alacağını kaydeden Gıda-İş şube yetkilileri, "Büyük bir olasılıkla 15 Nisan'da bu TARİŞ ünitelerinde greve başlayabiliriz" dediler.

ODTÜ-ÖTK

(Baştarafı 1. Sayfada)

gün mahkemeye çıkarılacaklar. Bugün yargılanacak Yürütme Kurulu üyeleri, İbrahim Salap, Celal Kalkan, Murat Çavuşoğlu, Soner Karakullukçu, Zafer Müctebaoğlu, Halil Genç, Metin Şahin.

ODTÜ ÖTK üyelerine isnat edilen suçlar ve bunların ait olduğu yasa maddeleri şunlardır:

171 nolu yasanın 18/1 maddesi (toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasını dört kez ihlal etmek), 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasının 16/1 bendi, TCK 159/1 (Emniyet muhafaza kuvvetlerini tahkir ve tezyif), 312/1 (kanunun suç saydığı fiili övmek), 142'ye 3 ve 6 (milli duyguları zayıflatmak için propaganda yapmak); 264/5 (dinamit bulundurmak); 141/1 ve 6 (gizli örgüt kurmak ve çalışmalarda bulunmak).

Öte yandan, bir açıklama yapan ODTÜ öğrencileri, "Gerekçesiz tutuklanan ve bir yıla yakın bir zamandır mahkemeye çıkarılmayan, ÖTK Yürütme Kurulu üyeleri serbest bırakılmalıdır, özerk ve demokratik üniversite mücadelesi içinde bir kazanım olan ÖTK ve yöneticilerinin fonksiyonu ODTÜ'de eğitimi engellemek değil, düzenli eğitimi sürdürmek olmuştur. Ülkemizde hiçbir eğitim kurumunda eğitim düzenli sürmezken, ODTÜ'de iki yıldır düzenli eğitim yapılması bunun kanıtıdır." dediler. Öğrenciler, Hasan Tan'ın ODTÜ'yü faşistleştirme çabaları sonucu işe alınan işçilerin ÖTK binasını karargah olarak kullandığını belirterek, burada bulunan dinamit lokumunun Yürütme Kurulu üyelerine mal edilemeyeceğini söylediler. Yapılan açıklamanın sonunda, "bizler 10.000.— ODTÜ öğrencisi olarak bir yıla yakın bir zamandır gerekçesiz tutuklanan ve mahkemeye çıkarılmayan ÖTK yöneticilerimizin serbest bırakılmasını istiyoruz" denildi.

GÜNÜN YAZISI

(Baştarafı 2. Sayfada)

bile en basit iş için yanyana gelememeleri sonucunu yaratmıştır.

Böylece işçi sınıfı sendikal kabuğuna kapanmıştır. İşçi sınıfının nihai amacı, işçi sınıfı olmaktan kurtulmak olduğu halde, böyle bir örgütsel kabuk bu sınıfı sürekli öbür kitlelerden soyutlar ve onun kendisini dolaysız bir "işçi" kimliğiyle tanımasına ve kabul etmesine yol açar. Bilinçliliğin bir belirlenme biçimi olarak bu, gerçek işçi sınıfı ideolojisinin karşıtı olan "uvriyerist" anlayışı doğurur. İşçi, sosyalizmi bir sınıfsal köken sorunuyla özdeşleyerek, başka kökenden gelenlere kuşkuyla bakar, onlara inanmaz. Dolayısıyla, mücadelesini temelde "ekonomi" ile sınırlar ve bu mücadeleyi de "sendikal" yapılanma içinde verir. Böyle belirlenmiş bir işçi hareketi bir zaman kendine "parti" adı verse de, gerçek bir parti kuruluşu olamaz bu.

Önümüzdeki hafta, politik örgüt ile ekonomik örgüt arasındaki ters ilişkinin yakın tarihimizdeki bazı sakıncalı sonuçlarına daha somut örnekler çerçevesinde bakmaya çalışacağım.

NE ALIRSAN 12.5

HARAÇ YOK!

VURUN İTLERE

DAN

YE BİR EL SİLAH PATLADI....

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3333/110

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.— TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.—110 DM.
1 yıllık 9000.—220 DM.
Uçakla 3 aylık 4500.—110 DM.
6 aylık 9000.—220 DM.
1 yıllık 18000.—440 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) 700 TL
Devam sayfaları (süt cm) 800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20—TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok No: 149 Daire:6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

TÜRKİYE BATI BASININA KONU OLMAYA DEVAM EDİYOR

Ünlü Fransız Le Figaro Magazine dergisine göre

"Korku, kan,bombalar, silahlı çatışmalar günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş."

Türkiye'de iç savaş başladı

Son aylarda Türkiye'deki siyasal gelişmeler, Batının büyük basın organlarına sık sık konu oluyor. Son olarak Fransa'nın ünlü, sağcı basın organlarından Le Figaro'nun eklerinden Le Figaro Magazine dergisinin 8 Mart 1980 tarihli sayısında Robert Lacontre imzalı, "Türkiye: İç savaş başladı" başlıklı bir haber-yorum yayınlandı. Bu yazıdan bazı bölümleri ve yazının yanısıra yeralan fotoğrafları Türkiye kamuoyuna sunmayı bir basın görevi biliyoruz.

İki milyon işsiz, Türkiye tarihinde rekor düzeye ulaşan yüzde seksenlik enflasyon, ağzına kadar dolu cezaevleri. Rus devine karşı NATO'nun ileri karakolu olan Türkiye, barut fıçısına döndü. Parlamento da milletvekilleri Cumhurbaşkanı seçimlerine hazırlanırken sokaklarda insanlar öldürülüyor. Ordu ülkenin çözülmesine daha ne kadar seyirci kalacak?

* * *

Bunlar olurken seçimleri ya sosyal demokrat Bülent Ecevit ya da tutucu Süleyman Demirel kazanıyor. Şu anda Demirel üç aydan beri iktidarda. Bu arada Parlamentoda ki 450 milletvekili tedhişe karşı yasaları meclislerden geçirmekten aciz, karşılıklı nutuklar atıyorlar. Sokaklarda insanlar öldürülüyor. Tarlalarda insanlar öldürülüyor.

Büyük kentlerde sol mahalleler, sağ mahalleler ve her iki tarafa aktif savaşçılar veren dev gecekondu mahalleleri.

Bir yıldan beri altmış yedi vilayetin on dokuzunda sıkıyönetim var. Polis çok sıkı. Belli bir saatten sonra, Pierre Loti'nin İstanbul'un güzelliklerini seyrettiği Haliç'te dolaşmamak çıkarınız gereği. Bankalar, büyük mağazalar, sinemalar, üniversiteler, parti merkezleri silahlı birlikler tarafından korunuyor. Korku,kan, bombalar, silahlı çatışmalar günlük yaşamın parçası haline gelmiş.

* * *

Bu iç savaş ortamından generaller son derece hoşnutsuz. Yılbaşında hükümete bir ihtarda bulundular.

Gerçekten de yöneticiler etkisizlikten kıvranırken askerler polisçilik oynamaktan bıkmış durumdalar. Gerçeği söylemek gerekirse, Türk generalleri bonapartist değiller.Ama komünizmin iktidara gelmemesi koşuluyla. Kendilerinin en çok sinirlendikleri şey Yunan albayları ile karşılaştırılmak. Ama sabrın da bir sınırı var ve Mart sonunda seçilecek yeni Cumhurbaşkanının da sorunların üstesinden geleceğine pek ihtimal verilmiyor.

* * *

Türkiye 1980 yılı bütçesini dengelemek için OECD'nin vereceği 1.5 milyar dolara güveniyor. Üç yıllık ambargodan sonra Amerikalılar 1 milyar dolar vereceklerini vaadettiler. Ancak ekonomisini yeniden harekete geçirebilmek ve ordusunu modernleştirebilmek için Türkiye'nin 5 milyara gereksinimi var.

* * *

Ambargo Türkiye'nin Atlantik İttifakı ile ilişkilerini büyük ölçüde zayıflattı. Ama iyi eğitilmiş 500 bin mevcut, 3 bin tank, 3 300 parça top, 17 denizaltı, 12 destroyer, 9 muhafız gemisi ile Türk ordusu ihmal edilmez bir güç oluşturuyor. Ayrıca topraklarında güçlü bir NATO üssü olan İncirlik üssünü ve 25 kadar dinleme merkezi barındırıyor. Bunların yeniden faaliyete geçirilmesi ABD'ye oldukça pahalıya mal olacak. İran'ın yitirilmesi bu "elektronik kulakların" önemini iki kat arttırdı. Dinleme merkezleri Sovyetler'deki askeri birliklerin ve casus uyduların hareketini izlemeye yarıyor. Üç yıl süren ambargo bu gelişmiş malzemenin bakımını ve Avrupa'nın en güçlü ordusu olan Türk ordusunun gücünü korumasını büyük ölçüde güçleştirdi.

"Bir yıldan beri altmışyedi vilayetin ondokuzunda sıkıyönetim var. Polis çok sıkı."

"Sokaklarda insanlar öldürülüyor. Tarlalarda insanlar öldürülüyor. Bunlar olurken seçimleri ya Ecevit, ya Demirel kazanıyor."

"İki milyon işsiz, yurt dışında çalışan bir milyon işçi, ağzına kadar dolu cezaevleri ve iki yılda cezaevlerinden firar eden kişi sayısı 3 bin."

TV KÖŞESİ

21.10 — TELEVİZYONDA SİNEMA

Küçük bir köylü ailesinin öyküsü

BAHARIN GEÇ GELDİĞİ YER

Yönetmen: Yoji Yamada

Oynayanlar: Hisashi Igawa, Chicko Daisko, Chisku Pyn

1970 yapımlı bir Japon filmi izleyeceğiz bu gece... Nagazaki'nin küçük bir köyünden Japonya'nın kuzeyindeki baharın geç geldiği, soğuk Okaida Adası'na gitmek isteyen küçük bir köylü ailesinin öyküsü anlatılıyor. Emeğini satmaktan kurtulmak isteyen baba, kendi kendisinin efendisi olabileceği küçük bir toprak düşlemektedir. Uzun ve zahmetli bir yolculuk sonucu elde edilen bu toprak aileyi mutlu etse de, kesin bir çözüm olmayacaktır. Ses, görüntü ve oyuncuların oyun yeteneği açısından iyi bir film. Özellikle köylülerin kentlerdeki yaşama yabancılaşması iyi işlenmiş. Japon sinemasının bu güzel örneği izlenmeye değer.

Filmin konusu şöyle: Kardeşleri Riyoto'nun çiftliğinde çalışmak için köylerinden yola çıkan bir ailenin, yolculuk boyunca başlarından birçok olay geçer. Paraları azdır. Bir ara çocukları hastalanır, baba para harcamamak için doktora götürmek istemez. Bu gecikme yüzünden küçük çocuk ölür. Sonuçta çiftliğe gelirler ama iklim ve toprak düşündükleri gibi değildir. Fakat artık yerleri orasıdır ve mutlu olmaya çalışacaklardır.

19.05 — GRAHAM VE ARKADAŞLARI

Dizinin son bölümü: ARKADAŞLIK

Dizinin "Arkadaşlık" adlı son bölümü yayınlanacak. Graham ve arkadaşları çocuk arabası ile aralarında bir yarış düzenlerler. Yarışa Mildret'in babası da karışır ve ona yarışı kazanacağına dair söz verir. Ancak Mildret ile arkadaşlarının arası yine açılır. Seyirciler bir oh çekebilirler. Çocukları eğitme-eğlendirme yerine gerilim içinde tutan, cinsler arasındaki karşıtlıkları derinleştiren bir dizi daha sona eriyor.

19.30 — MERHABA

Programda T.S.E.K.nun gerek Türkiye genelinde, gerekse Ege Bölgesi ve İzmir deki işlevleri, üretici kooperatifler ve tüketicilerle olan ilişkileri konu ediliyor.

KİT'lere yapılan devlet yardımlarının kesilmesiyle KİT ürünlerine yapılan zamlar büyük ölçüde süte de yansıdı,program olayın bu yönüne hiç dokunmuyor. Sütün şu andaki fiyatıyla kaç ailenin süt alabileceği tartışılmalıdır.

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19 05	GRAHAM VE ARKADAŞLARI
19.30	MERHABA
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.40	TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.10	TELEVİZYONDA SİNEMA
22.40	HABERLER

Demokrat Çocuk

Çalışan çocuklar

Çalışançocuklar dendiğinde, oynaması, okula gitmesi, kendini yetiştirmesi gerekirken; para kazanmak zorunda bırakılan çocuklar geliyor aklımıza. Genelde, çalışan çocuklar sorunu, zorlu ve kötü koşullarda çalışmak zorunda bırakılan insanlar sorunundan ayrı düşünülemez. Ancak küçük yaşta para kazanmak üzere çalışmak zorunda kalan çocukların durumu ayrı bir özellik gösterir.

Çocukluk, insanın bakıma, beslenmeye,sevgiye ve özene gereksinme duyduğu bir çağdır. Ana-baba, çocukları büyüyünceye, kendi kendini yönetebilir hale gelinceye dek, onların bakımını üstlenir. Onların sağlıklı bir kişilik kazanması ve iyi eğitilmesi için maddi ve manevi bir sorumluluk altına girer.

Bazı ana-babalar çok köşü koşullarda yaşamakta. Çoğu kez kendilerini ve ailelerini beslemekten bile yoksun bırakılmakta. İş bulamamakta, para kazanamamakta. Böyle ana-babalar,hiç kuşkusuz çocuklarının yetiştirilmesi konusunda da herhangi bir sorumluluk taşımamakta . İnsanlığı bile unutmak zorunda bırakılan ana-babalar; doğal olarak çocuklarını ve onlarla ilgili görevlerini de yapamamakta.

Böylece, çocuğun,çocukluğunu yaşamadan çalışmaya koşulduğunu görüyoruz. Çocuk kendini doyurmak zorunda. Çoğu kez ailesine de para ve yiyecek getirmek durumunda. Bu arada, okul, kişilik gelişimi, oyun gibi kavramlar çok uzakta kalıyor.

Ülkemizde ekmek parası uğruna çalışmak zorunda bırakılan 2 milyonun üstünde çocuk var. Küçük elleri ayakları ile iş yapan, ama okuyamayan, oynayamayan, çocukluğunu yaşayamayan milyonlarca çocuk.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

Zor, Yusuf'a çocuk demek

Gün doğmadan kalkar Yusuf
Aç acına düşer yola
Yollar ağlar dağlar ağlar
Yusuf hasrettir okula .

Zor Yusuf'a çocuk demek
Irgat iken yaşamayan
İşi gücü sürü gütmek
Vakit mi var oynamaya.

Çocuk yüreğinde dünya
Çalkalanıp durur boyna
Sırılsıklam köşe bucak
İki damla gözyaşıyla.

Doğacak elbet doğacak.
Tüm çocuklar kurtulacak
Gülecek bütün Yusuflar
Dünya onların olacak.

Nurcan YÜCETEPE -
-İSTANBUL

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Zincirden yüzüğe

Eskiden evliliğin ilk günü eşler birbirlerine kollarından zincirle bağlanırmış. Zamanla insanlar bunu zarif ve simgesel bir bağlılık aracı anlamında yüzüğe dönüştürmüştür.

BİLMECE BULMACA

En ekonomik alan

Önce "alan"sözcüğü üzerinde duralım. Bildiğiniz gibi, üçgen , daire , kare vb. şekilleri çizerken aslında bu isimlerle anılan alanları yaratmış oluruz. Buradan "alan"ın tanımı çıkıyor. Çizgilerle çevrelenmiş yüzey parçası.

Şimdi bilmecemize gelelim: En ekonomik alan hangisidir? Başka bir deyişle, en az çizgi kullanarak elde edilen yüzey parçası hangisidir?

YANIT Daire

PİRİNÇ

PİRİNÇ , DÜNYAMIZIN SICAK BÖLGELERİNDE YETİŞEN TEMEL TAHILLARDAN BİRİ...
SICAK VE NEMLİ İKLİMDEN HOŞLANAN PİRİNCİN BAŞAKLARINA ÇELTİK DENİR. DAYANIKLI OLMAYAN ÇELTİK SAPI, TAZEYKEN YEM YA DA GÜBRE OLARAK KULLANILIR.
SULAK YERDE YETİŞTİĞİ İÇİN, PİRİNÇ TARLALARININ SİNEKLERE KARŞI İLAÇLANMASI GEREKİR.

DOĞU ASYA ÜLKELERİNİN TEMEL YİYECEĞİ OLAN PİRİNÇ , İKİ YÜZ YILDAN BU YANA , AFRİKA VE KUZEY AMERİKA'DA DA YETİŞTİRİLMEKTEDİR. YURDUMUZUN ORTA, BATI VE GÜNEY BÖLGELERİNDE YETİŞTİRİLEN PİRİNÇ , TARLADAN SOFRAMIZA GELENE KADAR ÇEŞİTLİ İŞLEMLERDEN GEÇİRİLİR. BAŞINDAN SONUNA KADAR İNSAN ELİYLE YAPILAN ÇELTİK TARIMI

SONUNDA ELDE EDİLEN ÜRÜN, ÇEŞİTLİ YEMEKLERİN YAPIMINDA KULLANILIR. ÇİN VE JAPONYA'DA PİRİNÇ YAŞAMA ÖYLESİNE GİRMİŞTİR Kİ, PİLAV YERKEN KULLANDIKLARI ÖZEL BAMBU ÇUBUKLARI BİLE VARDIR.

